МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра української імені професора Івана Ковалика

Антропоніми міста Берегова Закарпатської області

Магістерська робота
студентки VII курсу
групи ФЛУм71з
напряму «035.Філологія»
(Українська мова та література)
Виконала

Перинець Тетяна

Науковий керівник

Доц. Висоцька Тетяна Йосипівна

Львів – 2020

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Факультет_____Філологічний_____

Кафедра_____української мови імені професора Івана Ковалика_____

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____магістр_____

Напрям підготовки_____035- Філологія_____

(шифр і назва)

Спеціальність _____українська мова та література_____

(шифр і назва)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри_____

_____

“____” _____20___року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ (МАГІСТЕРСЬКУ) РОБОТУ СТУДЕНТУ

_____Перинець Тетяні Віталіївні_____

(прізвище, ім’я, по батькові)

1.Тема роботи _____Антропоніми міста Берегова Закарпатської області_____

_____

керівник роботи _____Висоцька Тетяна Йосипівна, доцент кафедри української мови імені професора Івана Ковалика_____,

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені Вченою радою факультету від "___"_____20__року №_____

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____Запропонована магістерська робота має на меті зробити комплексний аналіз лексико-семантичних особливостей сучасних українських прізвищ міста Берегове Закарпатської області_____
_____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)_____ Прізвища міста Берегове Закарпатської області досі не були предметом лексико-семантичного аналізу і тому потребують наукової кваліфікації.

_____
_____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

_____
_____
_____
_____
_____

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної (магістерської) роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Збір матеріалу	Травень 2020р.	
2.	Написання І розділу	Вересень 2020р.	
3.	Написання ІІ розділу	Жовтень 2020р.	
4.	Написання ІІІ та ІV розділу	Листопад 2020р.	
5.	Подання повного тексту роботи	Грудень 2020 р.	

Студент _____ _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

Бібліографічний опис: Перинець Т.В. «Антропоніми міста Берегова, Закарпатської області». Магістерська робота: (для заочної форми навчання)) – «Антропоніми міста Берегова, Закарпатської області» Кафедра української мови імені професора Івана Ковалика Наук. кер.: Висоцька Т.Й., доцент. Львів, 2020. – 175 с.

Зміст роботи (анотація): Магістерська робота складається з чотирьох розділів. У першій частині, теоретичній, визначаються теоретичні засади вивчення прізвищ та прізвища як лінгвальний феномен.

У дослідницькій частині проводяться дослідження етимології, розміщення антропонімів. А також їхня класифікація.

Також робота містить прізвища, що не були визначені.

Ключові слова: антротопоніми, прізвища, словник, етимологія.

ЗМІСТ

ВСТУП.....9
Розділ 1. Теоретичні засади вивчення прізвищ.....11
1.1. Прізвища як лінгвальний феномен.....12
1.2. Семантичні групи антропонімів.....17
Розділ 2. СЕМАНТИЧНА МОТИВАЦІЯ ПРІЗВИЩ МІСТА БЕРЕГОВА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....20
2.1. Прівища, які утворені від власних імен.....20
2.1.1. Прізвища які походять від чоловічих імен.....20
2.1.2. Прізвища які походять від жіночих імен.....71
2.2. Прізвища, що відображають індивідуальні ознаки людини.....76
2.2.1. За характером та розумовим складом.....77
2.2.2. Прізвища за зовнішніми ознаками першоносія.....80
2.2.3. Прізвища, які вказують на належність до соціального стану і участь в боротьбі народу за визволення.....85
2.3. Прізвища, в основі яких назви постійного роду занять або професії.....90
2.4. Прізвища, що походять від назв тварини.....106
2.4.1. Неофіційна антропонімія.....115
2.5. Прізвища, що походять від назв рослин.....116
РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ МІКРОСИСТЕМИ ПРІЗВИЩ МІСТА БЕРЕГОВА 122
3.1. ПРІЗВИЩА УТВОРЕНІ ВІД ПРИСВІЙНОГО ВІДМІНКА.....122
3.2. Прізвища, які вказують на стосунки або родинні зв’язки.....126
3.3. ПРІЗВИЩА, ЯКІ ВІДОБРАЖАЮТЬ ВАДИ ЛЮДЕЙ.....128
3.4. ПРІЗВИЩА, ЩО ІДЕНТИФІКУЮТЬ ЛЮДИНУ ЗА НАЦІОНАЛЬНІСТЮ.....131
3.5. Прізвища, що утворені від місця або населеного пункту.....136
3.6. Прізвищ, що змодельовані іншим способом.....142
3.6.1. Від інших антропонімів.....142
3.6.2. Від назв страв та продуктів.....144

3.6.3. Від назви музичного інструмента чи танцю 145
3.6.4. Антропоніми, що вказують на назву свята 147
3.6.5. Антропоніми що вказують на місцезнаходження 147
3.6.6. Антропонімія, що походить від назв хвороби 148
3.6.7. Антропоніми що вказують на час 148
3.6.8. Прізвища, що утворені від частини тіла 148
3.6.9. Прізвищеві назви, що пов'язані з біблійними або міфологічними явищами 150
3.6.10. Прізвища, які вказують на погодні умови 151
3.6.11. Сільське приладдя 152
3.6.12. Прізвища, що позначають одяг 156
3.2. Прізвища, які не вдалося дослідити 156
Розділ 4. Частиномовна приналежність антропоніма 158
4.1. Відіменникові антропоніми 158
4.2. Віддієслівні антропоніми 166
4.3. Відприкметникові антропоніми 170
4.4. Відприслівникові антропоніми 174
ВИСНОВКИ 175
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 177

ВСТУП

Актуальність дослідження. Прізвища як невід'ємні складники будь-якої мови здавна привертали увагу лінгвістів. Початок наукового вивчення української антропонімії закономірно пов'язують з іменами мовознавців другої половини XIX – початку XX ст. В. Охрімовича, А. Степовича, М. Сумцова, І. Франка, В. Щербини, В. Ястребова. Проте всебічне дослідження слов'янської антропонімії припадає на середину XX ст. і реалізується в працях українських учених (С. Бевзенко, В. Горпинич, Л. Гумецька, М. Демчук, І. Желєзняк, Ю. Карпенко, Р. Керста, І. Ковалик, О. Неділько, А. Поповський, Ю. Редько, М. Сенів, І. Сухомлин, М. Сюсько, М. Худаш, К. Цілуйко, П. Чучка), російських (В. Бондалетов, С. Зінін, В. Никонов, Н. Подольська, О. Селіщев, О. Суперанська, В. Чичагов, Л. Щетинін), білоруських (М. Бірило, М. Гринблат, А. Устинович) та інших.

Завдяки системному науковому розгляду українська антропоніміка вже має комплекс методів аналізу, ґрунтовно розроблену теоретичну базу, відповідну терміносистему. Сьогодні поглиблюється загальна теорія оніма, розширюється амплітуда антропонімічних досліджень, активно розробляється літературний антропонімікон, з'ясовується специфіка перекладу антропонімів та ін. Незважаючи на помітні успіхи, в цій науці й досі існують проблемні аспекти, які вимагають подальших ономастичних студій. Так, аналіз прізвищ найчастіше здійснюється на синхронному рівні, історичний же матеріал рідше стає об'єктом вивчення. Дискусійним залишається питання словотвірної класифікації антропонімів, оскільки нерідко змішуються принципи деривaційного аналізу прізвищ із принципами морфологічних характеристик, не розмежовуються суфікси прізвищеві й непрізвищеві, визначається різна кількість актуальних способів творення прізвищ тощо. Не розв'язано також проблему виявлення автохтонності словотвірних прізвищевих типів, їх територіального поширення. Вимагає вдосконалення і наявна лексико-семантична класифікація прізвищ,

оскільки вона спирається на різні критерії, що передбачає необхідність створення її універсальної моделі, яка б ураховувала специфіку цього лексичного класу тощо. На думку М.О. Демчук, досягнення української антропонімії (як історичної, так і сучасної) на загальнослов'янському антропонімічному фоні ще дуже скромні. Саме тому вивчення цих мовних явищ у широкій науковій перспективі є актуальним й одним із першочергових.[1]

Прізвища міста Берегове Закарпатської області досі не були предметом лексико-семантичного аналізу і тому потребують наукової кваліфікації з огляду на семантичне різнобарв'я збереженої в їх складі лексики, а також на наявність словотвірних особливостей.

Метою роботи є комплексний аналіз лексико-семантичних особливостей сучасних українських прізвищ міста Берегове Закарпатської області

Джерельною базою дослідження послугували списки прізвищ, надані міською радою міста Берегова Закарпатської області

Об'єктом дослідження є українські прізвища, поширені на території міста Берегова

Предметом дослідження є особливості сучасних українських прізвищ міста Берегова

Практична цінність одержаних результатів виявляється в тому, що вони можуть бути використані в курсах із семантики сучасної української мови, з історичної діалектології, лінгвогеографії, народознавства та при аналізі міжмовних контактів. Отримані результати можуть застосовуватися для написання підручників і навчальних посібників із сучасної української мови, для укладання відповідних словників та атласів, для створення спецкурсів з ономастики, у науково-дослідній роботі студентів. Зібраний та систематизований антропонімний матеріал також становитиме цінне джерело і для істориків, етнографів, географів, культурологів.

---

[1] Демчук М.О. Слов'янські автохтонні особові власні імена в побуті українців XIV – XVII ст.. – К.: Наук. думка, 1988. – 170 с.

Розділ 1. Теоретичні засади вивчення прізвищ

Прізвищем називається оформлена офіційними документами родова назва людини, яка приєднується до її імені і яку людина одержує після народження або в шлюбі та, як правило, передає своїм нащадкам.[2]

Спочатку, люди мали лише ім’я. Для відрізнення від іншої людини, яка могла мати таке ж ім'я, часом давали вказівку на батька (наприклад: *Ахілл син Пелея*), або вказували, звідки ця людина походить (наприклад: *Зенон з Елеї*).

У давній Русі відомі з літописів та інших пам'яток особи мали тільки імена: *Олег, Святослав, Нестор,* до яких для відрізнення додавали інколи назву по батькові: *Давид Ігорович*. Прізвища були ще тоді зайві.[3]

Лише з XIII ст. зрідка зустрічаються додані до імен назви, що їх можна розглядати як прізвища. Та це, імовірніше, індивідуальні прізвиська, які ще не переходили до нащадків.

Уперше з'являються в українських пам'ятках ділової мови (грамотах XIV-XV ст.) прізвища в сучасному розумінні: князь Іван Васильович *Чорторийський,* пан Іван *Чорний* та ін.[4] Характерно, що все це прізвища людей, які належали до тодішньої суспільної верхівки, прізвища князів, магнатів. Цілком зрозуміло, чому саме в них поруч з ім'ям і назвою по батькові з'явилося прізвище. Ці люди купували і продавали свої села й інші маєтності, записували їх у спадок дітям, і ці юридичні дії потребували оформлення відповідними документами.[5]

Незабаром така ж необхідність викликала появу прізвищ міщан. Це були люди вільні, що займалися переважно якимось ремеслом або торгівлею. У містах вони були власниками будинків, належали до так званих цехів, платили державні податки від свої верстатів чи крамниць. Усе це також вимагало оформлення документами.

---

[2] Юридичний словник. – Київ, 1953. – 734 с.
[3] Редько Ю. К. Довідник українських прізвищ. – Київ.: Вид-во "Радянська школа”, 1968. – 32 с.
[4] Гумецька Л. Л. Нарис словотворчої системи української актової мови 14-15 ст. – Київ, 1958. – 26-27 с.
[5] Редько Ю. К. Довідник українських прізвищ. – Київ.: Вид-во "Радянська школа”, 1968. – 33 с.

Проте основна маса населення України – селяни – ще довго залишалися без прізвищ, адже для того щоб відробляти панщину, прізвища не були потрібні.[6] Лише наприкінці XVIII – на початку XIX ст. за українськими селянами закріпилися постійні родові прізвища.

Прізвище в сучасному розумінні, тобто оформлена офіційними документами родова назва людини, приєднувана до її імені, яку людина одержує при народженні або в шлюбі і передає своїм нащадкам, виникало, як правило, на основі прізвиська. Про час становлення українських прізвищ у лінгвістів нема єдиної думки. Одні дослідники вважають, що українські прізвища формуються в XVII ст., інші називають XIII—XIV ст. Проте більшість вчених схиляються до висновку, що наприкінці XVIII — на початку XIX ст. система українських прізвищ вже в основному усталилася.

1.1. Прізвища як лінгвальний феномен.

Група лексики, що лінгвально відображає історію культури та ментальність народу, відтворює колишні реалії його життя, − це прізвища; без вивчення їх неможливе цілісне дослідження історії нації, її матеріальної та духовної культури. Питання про виникнення, розвиток і структуру прізвищ здавна було предметом уваги не тільки мовознавців, але й істориків та культурологів. Від періоду становлення антропоніміки як науки і до сьогодні здійснено чимало спроб окреслити час та особливості появи прізвищ. Свідченням цього є низка комплексних досліджень з історичної та сучасної антропоніміки П. Чучки, Ю. Карпенка, Р. Осташа, І. Фаріон, С. Панцьо, І. Сухомлина, Л. Кракалії, а також інших знаних науковців, які створили міцне теоретичне підґрунтя для вивчення цієї групи онімів. Водночас лінгвістична багатогранність сучасних українських прізвищ зумовлює необхідність їх подальшого вивчення, зокрема в аспекті виникнення та функціонування на сучасному етапі в межах регіональних антропонімних систем. Дотепер докладно досліджувалися лексико-семантичні та

[6] Редько Ю. К. Довідник українських прізвищ. – Київ.: Вид-во "Радянська школа", 1968. – 32 с.

словотвірні особливості прізвищ Гуцульщини (Б. Близнюк), Бойківщини (Г. Бучко), Лубенщини (Л. Кравченко), Лемківщини (С. Панцьо), Опілля (Г. Панчук), Західного Поділля (Н. Рульова), Львівщини (І. Фаріон), Закарпаття (П. Чучка), Тернопільщини (С. Шеремета), Донеччини (Н. Булава, Ю. Новикова, Р. Падалка), Уманщини (Ю. Блажчук), Розточчя (О. Марочкіна), Наддніпрянщини (Ю. Бабій, І. Ільченко).

У двох аспектах розглянув проблему прізвищ М. Худаш: 1) поява двочленних іменувань та їх стабілізація; 2) виникнення прізвищ − особливого класу антропонімів, якому притаманні спадковість і незмінність. Науковець наголошував, що «вживання двослівних назв прізвищевого типу в Україні в XIV−XVIII ст. було загальнопоширеним і мало давні традиції».[7] Неоднорідність зафіксованих способів ідентифікації особи у XVIII ст. спонукала дослідника зробити висновок, що становлення прізвищ відбулося наприкінці XVIII ст. під впливом запровадження їх обов'язковості в Австро-Угорщині (де початок юридичного закріплення прізвищ пов'язують із патентом цісаря Франциска I від 21 лютого 1805 року, згідно з яким кожен житель імперії був зобов'язаний мати прізвище) та Російській імперії (де документом, який регулював вживання прізвищ, став «Новий цивільний кодекс» 1826 року). Про завершення формування українських прізвищ можна говорити лише з часу появи юридично закріплених іменувань.

На позначення зафіксованих у документальних джерелах до початку XIX ст. іменувань, які передували прізвищам і значною мірою були близькими до них, М. Худаш використав термін *прізвищеві назви.* Основна відмінність між прізвищами та прізвищевими назвами полягала в неспадковості і змінності форм прізвищевих назв, які з часом зазнали внормування завдяки звичаєвому праву. Тому, на думку вчених, про українські прізвища в сучасному розумінні можна говорити лише починаючи з 30-х років XIX ст., відколи на всій українській етнічній території

[7] Худаш М. Л. З історії української антропонімії. – Київ: Наукова думка, 1977. – 40 с.

було запроваджено кодифіковане право та відповідні правила користування особовими назвами.

Проблему різного визначення часу формування прізвищ пояснює П. Чучка, виокремлюючи три періоди в становленні спадкових лексем і їхніх найвагоміших ознак: час появи на певній території двослівного іменування особи, час усталення основних словотвірних типів нинішніх прізвищ і час їх юридичної стабілізації. У різні періоди з'явилися ознаки прізвища, які нині вважають найвагомішими. Ономаст звертає увагу на важливість розмежування історико-лінгвістичного та юридичного підходів до визначення давності українських прізвищ. Застосування тільки одного з них призводить до неврахування особливостей їх появи. Дослідник наголошує, що «питання про те, коли саме один із компонентів цього двочленного найменування державно-правові інституції узаконили в ролі обов'язкового спадкового стабільного знака, по суті, не лінгвістичне, а юридичне».

Прізвищеві назви є цінним джерелом для пізнання історичних процесів, які постійно відбувалися у мовній структурі загальних назв, бо саме вони несуть найрізноманітнішу інформацію про внутрішній світ наших предків, їхню колективну пам’ять, яка відображається в обрядах і звичаях етносу, інформацію про його життя та професійну діяльність.

Вивчення антропонімійної системи дозволяє простежити живий ланцюг творення ідентифікаційних засобів назв особи і виявити стан антропонімійної народної системи до моменту і в момент її адміністративно-юридичного формування. Ці елементи мають значення в процесі лексико-семантичних параметрів. Крім того, з’ясування лексико-семантичних утворень прізвищевих назв представляє інтерес для історичної лексикології. Вони дають підстави твердити, що лексика, яка називає людину в різному його мовному середовищі, певною мірою характеризує її і те середовище, в якому вона живе. Це дає змогу повністю відслідкувати той історичний період, з якого взято прізвищеві назви.

В українській ономастиці поширена класифікація антропонімів за семантикою прізвищевих основ (Б. Близнюк, Г. Бучко, Л. Кравченко, Г. Панчук, В. Познанська, С. Шеремета та ін.), відповідно розподіляють прізвища на: 1) прізвища, в основі яких відображено онімну лексику; 2) прізвища, в основі яких відображено апелятивну лексику.

Серед публікацій, присвячених питанню розрізнення і класифікації прізвищевих назв виділяються роботи С. Роспонда та В. Никонова.[8] Він крім основних семантичних груп, календарних власних імен, назв за заняттями, за назвою місцевості або за національною приналежністю, виділяє ще патронімічні. Цінною є публікація О. Суперанської,[9] яка пропонує відповідні класифікаційні схеми, за якими можна проаналізувати досліджуваний матеріал.

Чіткий спосіб ідентифікації особи прослідковується у публікаціях М. Худаша, який на багатому антропонімійному матеріалі пропонує класифікаційну схему українських антропонімів прізвищевого типу, яка побудована “на основах історико-етнографічного та лексико-семантичного порядку”,[10] а також здійснює “відповідну диференціацію за окремими формами” “з можливими і необхідними коментарями”.[11]

Варта уваги монографія Р. Керсти,[12] що застосовує традиційний спосіб групування іменувань за кількістю компонентів: одночленним, двочленним, тричленним, і описовим способом іменування при цьому розглядаються лексичні засоби кожної групи. Дослідник Ю. Редько[13] виокремлює чотири основні семантичні групи: 1) прізвища, утворені від особових власних імен, 2) прізвища і топонімічні назви, 3) прізвища, утворені за соціальною приналежністю або від назви постійного заняття, 4) прізвища, утворені за індивідуальними ознаками перших носіїв та М. Демчук, яка досліджуючи слов’янські автохтонні особові

[8] Никонов В.А. Имя и общество. – М.: Наука, 1974. – 34 с.
[9] Суперанская А.В. Как Вас зовут? Где вы живете? – М.: Наука, 1964. – 96 с.
[10] Худаш М.Л. З історії української антропонімії. – К.: Наук. думка, 1977. – 112 с.
[11] Худаш М.Л. До питання класифікації прізвищевих назв XIV – XVIII ст. / З історії української лексикології. – К., 1980. – 102 с.
[12] Керста Р.Й. Українська антропонімія XVI ст. Чоловічі іменування. – К.,1984. – 11 с.
[13] Редько Ю. К. Сучасні українські прізвища. – Київ: Наукова думка, 1966. – 8 с.

власні імена в українській антропонімії XVI – XVII ст. довела, що антропонімія цього періоду успадкувала з давньоруської всі три відомі класифікаційні різновиди слов'янських автохтонних імен – імена-композити, відкомпозитні імена та імена відапелятивного походження і запропонувала уточнену схему класифікації відапелятивних слов'янських автохтонних імен за змішаним принципом.[14] Вичерпно описує антропонімійну систему Верхньої Наддністрянщини кінця XVIII – початку XIX ст. (прізвищеві назви) І. Фаріон, яка використовує зовнішній принцип компонентної кількості, що відбиває історичний характер становлення антропонімної формули та повністю аналізує двокомпонентну структуру прізвищевої назви.[15]

Спеціальної уваги заслуговують міркування П. Чучки, який у передмові до історико-етимологічного словника "Прізвища Закарпатських українців" відзначає розмаїття прізвищевих варіантів та пропонує розглядати їх за трьома критеріями – родостатевим, територіальним та функціонально-стильовим.[16]

За генезисом антропооснов прізвищеві назви XVI ст. І. Єфименко у своїй монографії поділила на такі семантичні групи: а) прізвищеві назви, похідні від особових імен; б) прізвищеві назви, похідні від прізвиськ; в) прізвищеві назви, похідні від ойконімів; г) прізвищеві назви спірного походження.[17] Зовсім по-іншому пропонує розглядати прізвища Л. Кравченко, які утворені на базі християнських і давньослов'янських автохтонних імен в окремих групах, але як складові одного великого розряду відантропонімних прізвищ. Аналізучи прізвища Лубенщини, автор поділяє їх за лексичною базою основ на: І. Прізвища, утворені від антропонімів. До них належать прізвища, твірною базою яких були: християнські імена ІІ. Давньослов'янські автохтонні власні імена та прізвиська пізнішого походження. ІІІ. Прізвища, утворені від апелятивних означень особи.[18]

---

[14] Демчук М.О. Слов'янські автохтонні особові власні імена в побуті українців XIV – XVII ст. – К.: Наукова думка, 1988. – 143 с.

[15] Фаріон І.Д. Антропонімійна система Верхньої Наддністрянщини кінця XVIII – початку XIX ст. (прізвищеві назви). Дис. … канд. філолог. наук. – Львів, 1996. – 12 с.

[16] Чучка П. Прізвища Закарпатських українців. Історико-етимологічний словник. – Львів, 2005, – 16 с.

[17] Єфименко І.В. Українські прізвищеві назви XVI ст. – К., 2003. – 35 с.

[18] Кравченко Л.О. Прізвища Лубенщини. – К., 2004. – 16 с.

Цим самим дослідниця проводить чітку межу між відкомпозитними слов'янськими автохтонними іменами й дериватами християнських імен.

Відонімні прізвища походять від власних назв. Завдання аналізу відапелятивних антропонімолексем полягає у вивченні семантичної структури їх твірних основ. Відапелятивний шар прізвищ виник внаслідок тісних генетичних зв'язків з апелятивним матеріалом. Такі антропоніми утворено на базі народнорозмовної лексики; вони увібрали у свій «зміст» саме елементи переносного значення етимона, перейнявши ознаки метафоризації загальних назв.[19]

Наприклад, Я. Бистронь вважає, що групування цих прізвищ за семантичними ознаками недоцільне, що «немає тут ніякої проблеми і немає поля для досліджень». На його думку, можна тільки констатувати, що прізвищ таких дуже багато і що вони дуже різноманітні.[20]

Ю.Редько заперечує цю думку. Та вважає, що це питання актуальне та доцільне для вивчення.

1.2. Семантичні групи антропонімів

Аналізуються сучасні українські прізвища Ю. Редьком який виокремлює чотири основні семантичні групи:

1) прізвища, утворені від особових власних імен

2) прізвища і топонімічні назви

3) прізвища, утворені за соціальною приналежністю або від назви постійного заняття

4) прізвища, утворені за індивідуальними ознаками перших носіїв та М. Демчук, яка досліджуючи слов'янські автохтонні особові власні імена в українській антропонімії XVI – XVII ст. довела, що антропонімія цього періоду успадкувала з давньоруської всі три відомі класифікаційні різновиди

[19] Горпинич В. О., Корніснко І. А. Антропонімія Дніпровського Припоріжжя і суміжних регіонів України : монографія . – Дніпропетровськ-Миколаїв, 2012. – 232 с.
[20] Редько Ю. К. Сучасні українські прізвища. – Київ: Наукова думка, 1966. – 96 с.

слов’янських автохтонних імен – імена-композити, відкомпозитні імена та імена відапелятивного походження і запропонувала уточнену схему класифікації відапелятивних слов’янських автохтонних імен за змішаним принципом. Вичерпно описує антропонімійну систему Верхньої Наддністрянщини кінця XVIII – початку XIXст. (прізвищеві назви) І. Фаріон, яка використовує зовнішній принцип компонентної кількості, що відбиває історичний характер становлення антропонімної формули та повністю аналізуєдво компонентну структуру прізвищевої назви . Спеціальної уваги заслуговують міркування П. Чучки, який у передмові до історико-етимологічного словника “Прізвища Закарпатських українців”відзначає розмаїття прізвищевих варіантів та пропонує розглядати їх за трьома критеріями – родостатевим, територіальним та функціонально-стильовим.

Не можна не звернути уваги на те, які саме загальні назви ставали індивідуальними особовими назвами, які використовувались частіше, і які — рідко. Якщо маємо, наприклад, прізвища — назви рослин чи тварин, то для нас цікаво, які саме назви рослин чи тварин використовувались для утворення особових назв. Ми не знаємо причин, чому когось назвали саме так, а не інакше, але ці назви дають нам поняття про рослинний і тваринний світ нашої батьківщини. Прізвища, співвідносні з назвами сільськогосподарських культур, знарядь праці, страв, будинків, одягу, товариських розваг і т. д., дають досить широке уявлення про матеріальну і духовну культуру в той період, коли родові прізвища ще не були зафіксовані документами, але в кожної людини, крім її імені, було якесь індивідуальне прізвисько. У цьому відношенні для нас пізнавальне значення мають не тільки прізвища, утворені за допомогою спеціальних словотворчих елементів, властивих для будови українських родових прізвищ, але й прізвища, якими стали переосмислені загальні назви.[21]

Антропонімічна та етнографічна література і джерельний матеріал можуть підказати ряд подібних груп особових назв, які слід розглядати як прізвиська, що традиційно вважалися власними нехрещеними іменами; на це вказує їх масовість,

[21] Редько Ю. К. Сучасні українські прізвища. – Київ: Наукова думка, 1966. – 97 с.

хронологічна повторюваність і територіально велике поширення (іноді навіть загальнослов'янське або загальносхіднослов'янське), а це вказує на глибокі генетичні корені антропонімів і звичай їх надання.[22]

Таким чином, дослідження етимологічно-семантичної характеристики прізвищевих назв міста Берегова Закарпатської області дає можливість доповнити існуючі погляди на становлення української антропонімійної системи, уточнити хронологію певного ряду слів, які сьогодні ще не зовсім зрозумілі історичній лексикології.

[22] Худаш М. Л. З історії української антропонімії. – Київ: Наукова думка, 1977. – 127 с.

Розділ 2. СЕМАНТИЧНА МОТИВАЦІЯ ПРІЗВИЩ МІСТА БЕРЕГОВА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Дослідження прізвищ міста Берегова здійснювались на основі книги Берегівського міського архіву. Аналіз виявив такі групи антропонімів:

1)прізвища, утворені від власних імен людей(назв);

2)прізвища, що відображають індивідуальні ознаки людини ;

3)прізвища, в основі яких назви постійного роду занять першого їх носія ;

4)прізвища, що походять від назв тварин.

5) прізвища, що походять від назв рослин

Витлумачимо семантику деяких із них.

2.1. Прівища, які утворені від власних імен

За спостереженнями Ю. Редька,«основою для творення відіменних прізвищ стало понад двісті власних імен. Найчастіше це були чоловічі імена, тобто імена чоловічого предка роду. З-поміж жіночих найпродуктивнішим виявилось– Марія»[23]

Найбільшу групу прізвищ становили ті, які походять від імен, так звані відіменні. Значну частину встановили прізвища, які походять від чоловічих імен. Тому відіменні в свою чергу можна розподілити на дві групи:

2.1.1. Прізвища які походять від чоловічих імен

1. Абраменко-Прізвище Абраменко сталася від єврейського чоловічого імені Авраам (Абрам по-російськи). Закінчення енко позначає приналежність.

Налічує 1867 носіїв.

За поширенням займає 2483 місце.

Найчастіше - на Донщині

[23] Редько Ю.К. Сучасні українські прізвища / Ю.К. Редько. –К.: Наукова думка, 1966. –216 с.

2.Абрамов-Прізвище Абрамов сталася від єврейського чоловічого імені Авраам (Абрам по-російськи). Закінчення - ів позначає приналежність.

Налічує 3671 носіїв.

За поширенням займає 1075 місце.

Найчастіше - у Криму**3. Авдюкова-** російська, болгарська, азербайджанська або єврейська чоловіча прізвище.від імені Авдей.

Налічує 29 носії

За поширенням займає 110910 місце

Найчастіше - на Запорожжі

4. Агеєнко- Імовірно, від імені Агей. Ім'я Агей запозичене з давньоєврейської мови і означає «урочистий, святковий, веселиться».

Налічує 29 носіїв.

За поширенням займає 110910 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

5. Адменко- від чоловічого угор. імені Адмен.

Налічує 1 носіїв.

За поширенням займає 868868 місце.

Найчастіше - у Криму

6.Александров- Хс, Тч. 1215: від імені Александр (укр. Олександр, молд. Александру)

Налічує 4589 носіїв.

За поширенням займає 815 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

7. Алексеєв-1751. Парох Василій Алексеєвич-Торунь (Гаджега-М 208). Патр, від імені Алексей.

Налічує 896 носіїв.

За поширенням займає 5519 місце.

Найчастіше - на Поділлі

8. Алечко- Тч, Хс, Рх. Від молд. чол. імені Алечка (рум. Алеку= Александр). 2. Від мусульм. гіпок. чол імені Alam - велетень

Налічує 144 носіїв.

За поширенням займає 32469 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

9. Андреев-від давньогрецького Андрій.

Налічує 106 носіїв.

За поширенням займає 42163 місце.

Найчастіше - на Поділлі

10. Андрейчук- від розмовної, здрібнілої форми імені Андрій.

Налічує 1923 носіїв.

За поширенням займає 2389 місце.

Найчастіше - на Галичині

11. Андрусь-від розмовної, здрібнілої форми імені Андрій.

Налічує 734 носіїв.

За поширенням займає 6746 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

12. Антонов- від давньоримського Антін, Антон.

Налічує 5900 носіїв.

За поширенням займає 578 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

13. Бабич- Хс, Тч, Пр, Ір, Уж, Св, Вн. 1. Від місц.апел. бабич-«бабій». 2. Від давньорус. П-ка удільних князів бабич. 3. Від серб. чол. Імені Бабич. 4. Від апел. баба чи антр**. Баба +-ич.**

Налічує 17977 носіїв.
За поширенням займає 125 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

14. . Бако- Від хорв. гіпок. чол. імені Bako, що відповідає повному імені на зразок Branimir, Branivoj, Branislav.

Налічує 43 носіїв.
За поширенням займає 85699 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

15. Бакош- Уж, Мк. 1599. 1. Від хорватського імені Bakos, співвідносного з Бако. У хорватів поширене п-ще. 2. Від давнього угор. апел. bakos- «олійник».

Налічує 357 носіїв.
За поширенням займає 13850 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

16. Бакша- Уж. 1. Від антр. Бак+ -ша. 2. Від угор.чол.імені Baksa, що із слов. Бог,+ -ша. 3. Від діалекту бакша- «багатий пан».

Налічує 436 носіїв.
За поширенням займає 11335 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

17. Балаж- Мк, Вб, Пр, Вн, Ір,Хс. 1305. Balasz- Грабарово. Від угорського чоловічого імені Балас, що відповідає укр.вар. Влас, Улас.

Налічує 797 носіїв.
За поширенням займає 6230 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

18. Балажі- Мк, Вб, Пр, Вн, Ір,Хс. 1305. Balasz- Грабарово. Від угорського чоловічого імені Балас, що відповідає укр.вар. Влас, Улас. + суфікс -і

Налічує 80 носіїв.
За поширенням займає 53008 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

19. Балла- Уж. 1647. Від угор. чол. імені Bala, що відповідають укр. Валентин, Варнава, Варлам або від сербського імені Бала, що з німецького чи сербського Братослав, Братольуб.

Налічує 654 носіїв.
За поширенням займає 7630 місце.
Найчастіше - на Поділлі

20. Банк- Тч. 1211-біля Токая. 1. Від гіпок. імені Банк або Банко, яке в середньовіч. Мараморощі було еквівалентом календар. імен. Іван. Пор. ще болгарського банко- «старший брат».

Налічує 373 носіїв.
За поширенням займає 13229 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

21. Бара-1. Від угорського гіпок. чол. імені Bara, що з оф. Barabas, хорв. Розмовного чоловічого імені Бара.

Налічує 204 носіїв.
За поширенням займає 23591 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

22. Барта- Таке прізвище (Barta) поширене також в Угорщині, але воно теж може мати чуваські корені, бо чуваська і угорська мови мають численну спільну лексику – чув. ***Пăртта*** – чоловіче ім'я.

Налічує 815 носіїв.
За поширенням займає 6075 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

23. Бартош- Від слц. чи чес. розмовного імені Bartos (укр. Барталомій)

Налічує 1382 носіїв.
За поширенням займає 3489 місце.
Найчастіше - на Галичині

24. Беде- Нині п-ща на зразок Беда, Беде, Бедей відомі також у Хорватії та Польщі. Від давньослов. захисного імені Беда вживаного нині болгарами та македонцями

Налічує 3 носіїв.
За поширенням займає 435482 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

25. Бенедек-Ір, Вн. Бенедиківці. Від католицького імені Бенедик, тобто Бенедьо, Венедикт, що з лат. Benedictus**.**

Налічує 149 носіїв.
За поширенням займає 31299 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

26. Берта-П-ща Берта поширені в Чехії та Польщі, де їх співвідносять з іменами Альберт, Адальберт.

Налічує 91 носіїв.
За поширенням займає 48056 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

27. Беца-Пр, Св,Вл,Мж. Від сербського чи хорватського імені Беца, що співвідноситься повністю з Борислав. 2. Від «беца»-укр. неповторна жінка. 3. Гуц.дит.беця-«вівця»».

Налічує 944 носіїв.
За поширенням займає 5240 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

28. Биба- Імовірно, від пд. слов. чоловічого імені Biba. 2. Від місц.укр. биба-«болячка».

Налічує 681 носіїв.
За поширенням займає 7295 місце.
Найчастіше - на Придніпров'ї

29. Біба- Імовірно, від пд.слов.чоловічого імені Biba. 2. Від місц.укр. биба-«болячка».

Налічує 561 носіїв.
За поширенням займає 8865 місце.
Найчастіше - на Сіверщині

30. Біланчик- Білан+ чик. Від імені Білан. Воно функціонувало серед запорозьких козаків, а кличка білан для свійських тварин у Карпатах та на Балканах уживається дотепер.

Налічує 29 носіїв.
За поширенням займає 111363 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

31. Білас-від давньослов'янського чоловічого імені, спввідноситься до прикметника «білий».

Налічує 1152 носіїв.
За поширенням займає 4257 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

32. Більце-від давньослов. імені Більце, співвідносного зі старосербського Більць**.** Від апел. бильце-«деталь у бороні»

Налічує 101 носіїв.
За поширенням займає 43738 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

33. Бірта- Від угор. або рум. вар. імені Бірта, співвідносного з повним іменем Бірталан та укр. Варфоломій.

Налічує 66 носіїв.
За поширенням займає 62247 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

34. Благут- від давньослов. імені Благут, співвідносного прикм. благий-«слухняний».

Налічує 6 носіїв.
За поширенням займає 299468 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

35. Блажко- від слов. імені Блажко, що з Благь. Від катол. імені лат. пох.

Налічує 3264 носіїв.
За поширенням займає 1248 місце.
Найчастіше - на Слобожанщині

36. Богаш- Вн, Хс. Від південнослов. ос. імені Богаш, співвідносного з іменами Богдаш. Містить квалітат. суфікс-аш.

Налічує 302 носіїв.
За поширенням займає 16234 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

37. Богдан- Пр, Вб, Уж, Св. Від південнословянського чоловічого імені Богдан.

Налічує 12275 носіїв.
За поширенням займає 213 місце.
Найчастіше - на Волині

38. Богданов- Пр, Вб, Уж, Св. Від південнословянського чоловічого імені Богдан. + суфікс ов.

Налічує 6408 носіїв.
За поширенням займає 507 місце.
Найчастіше - у Таврії

39. Бодо- від хорватського гіпок. імені Bodo, що з Богдан.

Налічує 19 носіїв.
За поширенням займає 146372 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

40. Божані-від повного південнословянського чоловічого імені Божан, яке у болг., сербів, хорватів. Від імені Бажан.

Налічує 17 носіїв.
За поширенням займає 154442 місце.
Найчастіше - на Запорожжі

41. Божко-Від слов. чоловічого імені Божка чи співзвучного п-ща за допомогою форманта –ка.

Налічує 9057 носіїв.

За поширенням займає 315 місце.

Найчастіше - на Волині

42. Бока- від хорватського чоловічого імені Бока, співвідносного з Богдан.

Налічує 223 носіїв.

За поширенням займає 21718 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

43. Болдижар- від угорського кал. імені Болдіжар чи слн. (укр. оф. Балтазар)

Налічує 281 носіїв.

За поширенням займає 17409 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

44. Бонь- Bone-дівичине. Від чоловічого імені Бонь чи Боньо, які у півд. слов. є скороченням повних імен на зразок Божидар, Боян, Боніфіцій.

Налічує 590 носіїв.

За поширенням займає 8469 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

45. Бота- Від південнослов. імені Бота, співвідносного з повними іменами Богдан, Боримир. Перенес. знач. якого «дурень», у гуцулів- ще й «товстун», «пузань».

Налічує 290 носіїв.

За поширенням займає 16850 місце.

Найчастіше - на Буковині

46. Буда-від давньослов. гіпок. імені Буда, співвідносного з повними іменами Будомир.

Налічує 317 носіїв.

За поширенням займає 15474 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

47. Булатко- Від мусульманського імені, вживаного сербами, татарами, болгарами.

Налічує 86 носіїв.

За поширенням займає 50107 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

48. Бушко- Від болгарського імені Бушо або Бушко, що з повного імені Ламбуш.

Налічує 607 носіїв.

За поширенням займає 8212 місце.

Найчастіше - на Сіверщині

49. Валла- від гіпок. вар. Імен Валентин, Валерій.

Налічує 75 носіїв.

За поширенням займає 56294 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

50. . Вантуш- від імені Ванто, яке у болгар відповідає імені Іван.+ уш.

Налічує 56 носіїв.

За поширенням займає 70321 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

51. Василь- Вішка, Перечин. від чоловічого імені Василь.

Налічує 22 носіїв.

За поширенням займає 134334 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

52. Васкун- Вн. 1511. Від укр. імені Васько, що з Василь (рідше- від Івась, а це-з Іван)

Налічує 1 носіїв.
За поширенням займає 854611 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

53. Васько- Вн. 1511. Від укр. імені Васько, що з Василь (рідше- від Івась, а це-з Іван)

Налічує 3119 носіїв.
За поширенням займає 1324 місце.
Найчастіше - на Сіверщині

54. Ваці- від староукр. чоловічого імені Вацо, властиве південослов.

Налічує 4 носіїв.
За поширенням займає 354683 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

55. Величко- Від давньослов. чол. здр-пестл. імені Величко. Налічує 19693 носіїв.
За поширенням займає 99 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

56. Влад- Від південнослов. чоловічого імені Влад (Владимир)

Налічує 2042 носіїв.
За поширенням займає 2229 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

57. Воканич- Мукачів. 1642. Серб. чи хорв. чолов. ім’я Вокан.+ич

Налічує 493 носіїв.
За поширенням займає 10067 місце.
Найчастіше - на Поділлі

58. Гаврилов-Уж, Хс, Тч,Мж.Від чоловіч. імені Гаврило.

Налічує 4089 носіїв.

За поширенням займає 934 місце.

Найчастіше - у Таврії

59. Гаврильченко- Укр. утворення з суф. –енко. Від чоловічого імені Гаврило.

Налічує 1342 носіїв.

За поширенням займає 3605 місце.

Найчастіше - на Поділлі

60. Гада-від заст. бібл. імені Гаад, Гад.

Налічує 66 носіїв.

За поширенням займає 62436 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

61. Гершакович-Патронімічне утворення з суф.-ович від євр. імені Геришко або від імені Герман

Налічує 15 носіїв.

За поширенням займає 171348 місце.

Найчастіше - на Галичині

62. . Гірич-Мадяризована вимова укр. імені Гриць

Налічує 326 носіїв.

За поширенням займає 15081 місце.

Найчастіше - на Волині

63. Гісем-1.Можливо, від староукр. чол. імені Ісемиань. 2. Від мусул. Чолов. імені Гисам.

Налічує 280 носіїв.
За поширенням займає 17474 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

64. Гнат- Від укр. імені Гнат, що з Ігнат.

Налічує 430 носіїв.
За поширенням займає 11468 місце.
Найчастіше - на Поділлі

65. Гонза-чехізоване ім’я нім. пох. Honza, що відповідає нім. Hanz
Налічує 198 носіїв.
За поширенням займає 24233 місце.
Найчастіше - на Придніпров'ї
66. Горда-гіпок. чол. ім’я Горда від давнього двоосновного слов. імені на зразок Гърдимирь.

Налічує 966 носіїв.
За поширенням займає 5129 місце.
Найчастіше - на Буковині

67. Гранілла- від південнослов, передусім серб. чол. імені Хранило, похідного від імені Храни.

Налічує 12 носіїв.
За поширенням займає 197487 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

68. Григорук-давньогрецьке Григор, Григорій, Грицько.

Налічує 2104 носіїв.

За поширенням займає 2150 місце.

Найчастіше - на Галичині

69. Гриневич-Сколе, Бойківщина. Від чолов. імені Гринь чи Гриньо.

Налічує 3112 носіїв.

За поширенням займає 1326 місце.

Найчастіше - на Волині

70. Гриценко-від Григорій.

Налічує 16880 носіїв.

За поширенням займає 141 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

71. Гриць-від здрібнілої форми Грицай

Налічує 141 носіїв.

За поширенням займає 33002 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

72. Давід-від староукр. календ. Імені Давыдь.

Налічує 258 носіїв.

За поширенням займає 18889 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

73. Давиденко-від давньоєврейського Давид.

Налічує 17304 носіїв.

За поширенням займає 136 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

74. Данилаш-від імені Данило + укр. або рум. дем. суф. –аш

Налічує 96 носіїв.

За поширенням займає 46064 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

75. Данило- від чоловічого імені Данило

Налічує 1018 носіїв.

За поширенням займає 4866 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

76. Данилюк-від давньоєврейського Данило.

Налічує 17194 носіїв.

За поширенням займає 138 місце.

Найчастіше - на Волині

77. Данча-від здр.-пестл. від чоловіч. імені Dancsa.

Налічує 327 носіїв.

За поширенням займає 15060 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

78. Данько- від розм. імені Даньо, співвідн. з повними іменами Данило, Дам’ян, Богдан.

Налічує 3460 носіїв.

За поширенням займає 1152 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

79. Делеган-1. Від місц. арх. Дыльган-назва давньої чотирикрейцерової монети 2. Від південнослов. чол. імені Деньо або Дельо. 3. Малоімовірно, що від тюрк. апел. –«витязь, герой»

Налічує 277 носіїв.

За поширенням займає 17652 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

80. Демиденко-Від правосл. календ. Імені Демид, що з Діамид, у род. відм.

Налічує 7189 носіїв.

За поширенням займає 440 місце.

Найчастіше - на Сіверщині

81. Денис-від давньогрецького Діонісій.

Налічує 1576 носіїв.

За поширенням займає 2999 місце.

Найчастіше - на Галичині

82. Дмитрук-Від антр. Дмитро+ суф. –ук.

Налічує 10798 носіїв.

За поширенням займає 258 місце.

Найчастіше - на Волині

83. Добра-Ір, Вн, Мк,Св. 1. Від південнослов. чол. імені Добра

Налічує 650 носіїв.

За поширенням займає 7679 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

84. . Доляр-від болг. імені Дольо

Налічує 4 носіїв.

За поширенням займає 365123 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

85. Дома-Рахів. Від чолов. імені Дома, співвідносного з давніми слов. іменами Домислав, Домамир

Налічує 76 носіїв.

За поширенням займає 55483 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

86. Дунковська-від південнослов. гіпок. імені Dunko.

Налічує 2 носіїв.

За поширенням займає 485317 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

87. Жаданов-від давньослов. чол. імені дієсл. прикм. типу Жадан.

Налічує 193 носіїв.

За поширенням займає 24791 місце.

Найчастіше - на Сіверщині

88. Жиган-від антр. Жига+ суф.-ан із чолов. іменем Zigmond

Налічує 307 носіїв.

За поширенням займає 15972 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

89. . Зіновьева-від чоловічого імені Зиновій.

Налічує 201 носіїв.

За поширенням займає 23885 місце.

Найчастіше - у Таврії

90. Захаров-від чол. імені Захарій

Налічує 8212 носіїв.

За поширенням займає 367 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

91. Іван-від давньоєврейського Іван, Іоан.

Налічує 319 носіїв.

За поширенням займає 15417 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

92. Іваніна-від давньоєврейського Іван, Іоан.

Налічує 1034 носіїв.

За поширенням займає 4787 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

93. Іванова- від давньоєврейського Іван, Іоан.

Налічує 48033 носіїв.

За поширенням займає 13 місце.

Найчастіше - на Буджаку

94. Івасиків- від давньоукр. гіпок. імені Івась, що відповідає оф. Імені Іван.

Налічує 51 носіїв.

За поширенням займає 75235 місце.

Найчастіше - на Галичині

95. Ігнатенко-від давньоримського Гнат, Ігнат.

Налічує 12786 носіїв.

За поширенням займає 200 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

96. Іжак-1. Від болг. імені Иго. 2. Від угор. оф. Імені Izsák, що відповідає бібл. іменам Ісак.

Налічує 291 носіїв.

За поширенням займає 16801 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

97. Ілейш-від угор. Illés, що відповідає Ілля.

Налічує 30 носіїв.

За поширенням займає 108502 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

98. Ісаева-від бібл. імені Ісай.

Налічує 65 носіїв.

За поширенням займає 62778 місце.

Найчастіше - у Криму

99. Ісак-від бібл. імені Ісак.

Налічує 1291 носіїв.

За поширенням займає 3760 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

100. Капітан-від кал. ім’я гр-лат. пох. Капітон.

Налічує 1296 носіїв.

За поширенням займає 3741 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

101. . Катран-1. Власне укр. або слц. утворення (від Катерина). 2. Від діал. тюрк. катран- «смола, дьоготь». 3. Від назви степової рослини катран 4.від укр діал. назви фартуха катран- «ганчірка»

Налічує 204 носіїв.

За поширенням займає 23483 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

102. Кедьо-від болг. чол. імені Кедо.

Налічує 135 носіїв.

За поширенням займає 34107 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

103. . Келемен-від угор. вар. кал. імені Kelemen–Климентій

Налічує 671 носіїв.

За поширенням займає 7438 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

104. Клименко-від давньоримського Клим.

Налічує 38483 носіїв.

За поширенням займає 22 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

105. Копча- Давнє гіпок. чол. ім’я від усіч. Копа.

Налічує 991 носіїв.

За поширенням займає 4995 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

106. Костак-від здрібнілої форми давньоримського Костянтин.

Налічує 705 носіїв.

За поширенням займає 7043 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

107. Костьо-від місц. укр. або від болг. імені Костьо.

Налічує 259 носіїв.

За поширенням займає 18813 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

108. Крайник- 1. Від арх. сусп.-екон. терміна крайник. Від чол. імені Крайен

Налічує 1449 носіїв.

За поширенням займає 3293 місце.

Найчастіше - на Галичині

109. Кріштан- від угор. гіп. чол. імені Кріштоф.

Налічує 9 носіїв.
За поширенням займає 224916 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

110. Кузьма- від давньогрецького Кузьма.

Налічує 3273 носіїв.
За поширенням займає 1242 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

111. Ладжун-1.від південнослов. чол. імені Ладжо 2. Від серб. назви рослини лагун- «дрік»

Налічує 103 носіїв.
За поширенням займає 43374 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

112. Лазар-від бібл. імені євр. пох. Лазарь, популярного в усіх мовах Карпат. регіону

Налічує 2563 носіїв.
За поширенням займає 1702 місце.
Найчастіше - на Буковині

113. Лазарев- від імені Лазар +ев

Налічує 1492 носіїв.
За поширенням займає 3195 місце.
Найчастіше - на Сіверщині

114. Ламперт-від чол. імені нім. пох. Lambert

Налічує 3 носіїв.

За поширенням займає 390597 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

115. Ласло- від угор. чол. імені László

Налічує 141 носіїв.

За поширенням займає 32858 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

116. Ласлов-від угор. чол. імені László

Налічує 356 носіїв.

За поширенням займає 13860 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

117. Левко-Вб, Мк, Св, Ір. Від укр. чол. імені Левко, що з ім. Левь+ -ко.

Налічує 21 носіїв.

За поширенням займає 136931 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

118. Левковський- Вб, Мк, Св, Ір. Від укр. чол. імені Левко, що з ім. Левь+ -коський

Налічує 594 носіїв.

За поширенням займає 8410 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

119. Ловга- від болг. імені Лога, logásü «обраний», і пол. loga- «барило, бочка»

Налічує 293 носіїв.

За поширенням займає 16716 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

120. Логін- від чол. кал. імені Логин. Від бойк. ос. назви логин- «ледар, нероба»

Налічує 781 носіїв.

За поширенням займає 6354 місце.

Найчастіше - на Буковині

121. Локес- сер. чол. імені Локас.

Налічує 3 носіїв.

За поширенням займає 389159 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

122. Лукач-від давньоримського Лук’ян, Лукіліан.

Налічує 1869 носіїв.

За поширенням займає 2481 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

123. Любко- чол. ім’я Любко чи Любо

Налічує 207 носіїв.

За поширенням займає 23191 місце.

Найчастіше - на Буковині

124. Ляшко- від антр. Ляш+ко. Від чолов. імені Ляш, що з Ілляш, тобто Ілля

Налічує 4244 носіїв.

За поширенням займає 891 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

125. Макар- від давньогрецького Макар.

Налічує 3630 носіїв.

За поширенням займає 1093 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

126. Макаревич- від давньогрецького Макар.+евич

Налічує 2616 носіїв.

За поширенням займає 1650 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

127. Макаров- від давньогрецького Макар.(присвійний відмінок)

Налічує 7449 носіїв.

За поширенням займає 421 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

128. Макарчук- від давньогрецького Макар.+чук

Налічує 6453 носіїв.

За поширенням займає 503 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

129. Маков- від чол. імені Мако чи Мака

Налічує 105 носіїв.

За поширенням займає 42435 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

130. Максименко-від давньоримського Максим, Максиміан.

Налічує 19407 носіїв.

За поширенням займає 106 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

131. Максимюк-від давньоримського Максим, Максиміан.

Налічує 2395 носіїв.

За поширенням займає 1842 місце.

Найчастіше - на Буковині

132. Манді- від болг. чол. імені, що є скороченням від Диаманди.

Налічує 87 носіїв.

За поширенням займає 49593 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

133. Маньо-від чолов. імені Маньо (Мануїл).

Налічує 99 носіїв.

За поширенням займає 44563 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

134. Маркітан- від чол. імені Марко

Налічує 808 носіїв.

За поширенням займає 6125 місце.

Найчастіше - на Поділлі

135. Маркіан-від чол. імені Марко+ атр. суф.-ан.

Налічує 1 носіїв.

За поширенням займає 762249 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

136. Марко- різні варіації наголосу. Від кал. чол. імені Марко.

Налічує 1 носіїв.

За поширенням займає 762249 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

137. Марковці- від чол. імені Маркош, співвідносного з оф. Іменем Марко.

Налічує 35 носіїв.

За поширенням займає 98962 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

138. Марочканич-від кал. чол. імені Марко.

Налічує 216 носіїв.

За поширенням займає 22328 місце.

Найчастіше - на Галичині

139. Мартин- 1.від чол.імені лат. пох. Мартин. 2. Від жін. імені Марта +пос. суф.-ин

Налічує 1883 носіїв.

За поширенням займає 2461 місце.

Найчастіше - на Галичині

140. Марьян- від чол. імені Мар’ян, відомого більшості народів.

Налічує 36 носіїв.

За поширенням займає 96273 місце.

Найчастіше - на Причорномор'ї

141. Матіко- Ір, Хс,Вн,Уж. фон. Видозміна п-ща Матійко. Від чолов. імені Матій + суф. –ко

Налічує 728 носіїв.

За поширенням займає 6812 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

142. Матвієнко-від давньоєврейського Матвій, Матяш.

Налічує 16133 носіїв.

За поширенням займає 151 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

143. Матико- Ір, Хс,Вн,Уж. фон. видозміна п-ща Матіко. Від чолов. імені Матій + суф. –ко

Налічує 20 носіїв.

За поширенням займає 141490 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

144. Матіка-фонет. видозміна Матика. Від молд. чол. ім’я Матикы.

Налічує 52 носіїв.

За поширенням займає 74958 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

145. Матьола- укр. розм. чол. ім’я Матьо (Матій)+ола.

Налічує 172 носіїв.

За поширенням займає 27661 місце.

Найчастіше - на Галичині

146. Мацак-1. Від староукр. імені Маць. 2. Від апел. мацак-«міцний мужчина»

Налічує 1401 носіїв.

За поширенням займає 3428 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

147. Мацко- від давньоукр. або пол. чол. імені Мацко, співвідн. з оф. Матьй.

Налічує 1382 носіїв.

За поширенням займає 3491 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

148. Меліхова-від ім’я Melich

Налічує 878 носіїв.

За поширенням займає 5640 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

149. Мигович- від чол. імені Миго

Налічує 1944 носіїв.

За поширенням займає 2356 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

150. Микулець-від антр. Микула+-ець. Від чол. імені Микула.

Налічує 358 носіїв.

За поширенням займає 13807 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

151. Михайлов-від давньоєврейського Михайло.

Налічує 10785 носіїв.

За поширенням займає 259 місце.

Найчастіше - на Донщині

152. Мишко- здр-пестл. чол. ім’я Мишко

Налічує 1995 носіїв.

За поширенням займає 2296 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

153. Мойсеев- від кал. імені Мойсей.

Налічує 13 носіїв.

За поширенням займає 187075 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

154. Мойсей- від кал. імені Мойсей.

Налічує 663 носіїв.

За поширенням займає 7517 місце.

Найчастіше - на Буковин

155. Мусій-від давньоєврейського Мусій, Мойсей.

Налічує 716 носіїв.

За поширенням займає 6944 місце.

Найчастіше - на Галичині

156. Нестеров- від давньоєврейського Нестір, Нестор.

Налічує 2720 носіїв.

За поширенням займає 1570 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

157. Ніколаенко-від чол. імені Nikolas, що з укр. оф. Микита

Налічує 12839 носіїв.

За поширенням займає 199 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

158. Ньорба-від імені Норберт

Налічує 375 носіїв.

За поширенням займає 13125 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

159. Орбан- угор. п-ще Orban, кал. імені

Налічує 596 носіїв.

За поширенням займає 8372 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

160. Осип-давньоукр кал. ос. ім’я Осип, що співвідноситься з іменем Йосип.

Налічує 49 носіїв.

За поширенням займає 78046 місце.

Найчастіше - на Галичині

161. Остапчук-від давньогрецького Остап, Євстахій, Стах.

Налічує 12602 носіїв.

За поширенням займає 207 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

162. Павлік- від антр. Павло або Павел +ик. Фонет. видозмінено п-ще

Налічує 1346 носіїв.

За поширенням займає 3596 місце.

Найчастіше - на Волині

163. Павленко-від давньоримського Павло.

Налічує 38320 носіїв.

За поширенням займає 23 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

164. Павлик- від антр. Павло або Павел +ик

Налічує 6109 носіїв.

За поширенням займає 547 місце.

Найчастіше - на Галичині

165. Павлишин- від укр. андр. Павлиха –дружина Павла+суф. –ин

Налічує 3483 носіїв.

За поширенням займає 1146 місце.

Найчастіше - на Галичині

166. Павлов- від укр. андр. Павлов- присв.

Налічує 10929 носіїв.

За поширенням займає 253 місце.

Найчастіше - на Буджаку

167. Павльо- від лок. вар. чол. імені Павло, як і п-ща Васьо, Гаврильо, Даньо.

Налічує 55 носіїв.

За поширенням займає 71753 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

168. Павлюк - могло стати давньоук. ім’я Павлюкь.

Налічує 28600 носіїв.

За поширенням займає 44 місце.

Найчастіше - на Галичині

169. Пал- п-ще від угор. кал. імені Pál

Налічує 325 носіїв.

За поширенням займає 15161 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

170. Палінчак- від чол. імені Palinko\ Palenko

Налічує 139 носіїв.

За поширенням займає 33382 місце.

Найчастіше - на Галичині

171. Панкович- від антр. Панько, співвідносного з повним вар. імені Пантелеймон +ович

Налічує 32 носіїв.

За поширенням займає 104814 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

172. Пантьо- від давньоукр. чол. імені Пантя чи Панта

Налічує 133 носіїв.

За поширенням займає 34694 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

173. Пашко- від давньоук. чол. усіч. суф. імені Пахомій

Налічує 3634 носіїв.

За поширенням займає 1090 місце.

Найчастіше - на Волині

174. Перинець- від антр. Пера, що є серб.-хорв. гіпок. вар. чол. імені Петр 2. Від слц. метафоризованого апел. pera- губа

Налічує 25 носіїв.

За поширенням займає 122058 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

175. Петраш- гіпок. чол. ім’я Петраш від оф. імені Петро.

Налічує 2668 носіїв.

За поширенням займає 1610 місце.

Найчастіше - на Галичині

176. Петрик- від антр. Петро+ демін. суф.-ик

Налічує 9270 носіїв.

За поширенням займає 309 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

177. Петричко- від антр. Петрик+ демін. суф.-ко

Налічує 3004 носіїв.

За поширенням займає 1384 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

178. Петрушка- від давньоукр. чол. імені Петрушка. Співзвучність із назвою рослини петрушка випадкова.

Налічує 1019 носіїв.

За поширенням займає 4863 місце.

Найчастіше - на Волині

179. Пилип- від традиційного укр. кал. імені Пилип

Налічує 1425 носіїв.

За поширенням займає 3358 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

180. Пилипенко- від традиційного укр. кал. імені Пилип

Налічує 23042 носіїв.

За поширенням займає 75 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

181. Попончак- від чол. імені Апполон (ко)

Налічує 2990 носіїв.

За поширенням займає 1397 місце.

Найчастіше - на Галичині

182. Постол- усіч. вар. кал. чол. імені Апостол

Налічує 1 носіїв.

За поширенням займає 570312 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

183. Прибич- від чол. імені Priba

Налічує 66 носіїв.

За поширенням займає 62131 місце.

Найчастіше - на Сіверщині

184. Продан-від давньослов. заклинального чол. імені Продан**.**

Налічує 6078 носіїв.

За поширенням займає 552 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

185. Прокоп'єв- від антр. Прокоп+ -юк. Від чолов. імені Прокопь.

-Налічує 23 носіїв.

За поширенням займає 131387 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

186. Пруниця- від чол. імені Прунь, Пронь

Налічує 52 носіїв.

За поширенням займає 74275 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

187. Пунько- імовірно, серб. чол. ім'я Пуно.

Налічує 799 носіїв.

За поширенням займає 6212 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

188. Радич- болг. гіпок. ім'я Радич

Налічує 785 носіїв.

За поширенням займає 6325 місце.

Найчастіше - на Буковині

189.Рожа- від назви декоративної квітки або відповідного ос. імені Рожа

Налічує 107 носіїв.

За поширенням займає 42006 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

190. Ромадан- від кал. чол. імені Роман з місц. укр. наголосом

Налічує 32 носіїв.

За поширенням займає 105187 місце.

Найчастіше - на Донщині

191. Роман-від давньоримського Роман.

Налічує 6218 носіїв.

За поширенням займає 528 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

192. Романець-від давньоукр. чол. імені Романець

Налічує 3085 носіїв.

За поширенням займає 1338 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

193. . Рудов- кал. старонім. імені Рудольф

Налічує 805 носіїв.

За поширенням займає 6155 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

194. Савельєва-від арамейського Сава.

Налічує 3469 носіїв.

За поширенням займає 1148 місце.

Найчастіше - на Причорномор'ї

195. Савенко-від арамейського Сава.

Налічує 10524 носіїв.

За поширенням займає 269 місце.

Найчастіше - на Сіверщині

196. Савко- від чол. імені Савко, що відповідає оф. іменному вар. Сава.

Налічує 1989 носіїв.

За поширенням займає 2309 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

197. Савчук- від антр. Савко від імені Савка+ юк

Налічує 34708 носіїв.

За поширенням займає 28 місце.

Найчастіше - на Галичині

198. Саенко- від давн. укр. чол. імені Сай, що постало внаслідок редукції.

Налічує 168 носіїв.

За поширенням займає 28183 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

199. Сайберт-- від давн. укр. чол. імені Сай, що постало внаслідок редукції.

Налічує 54 носіїв.

За поширенням займає 72575 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

200. Сайко- давньоукр. чол. ім'я Сайко, Исайко, що з кал. чол. імені Исаня.

Налічує 2763 носіїв.

За поширенням займає 1540 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

201. Самбурський- давньослов. чол. ім'я Самборь

Налічує 199 носіїв.

За поширенням займає 24061 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

202. Сасіна- від чол. імені Сасин

Налічує 385 носіїв.

За поширенням займає 12800 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

203. Свирида- від давньоукр. кал. чол. імені Свирид

Налічує 1151 носіїв.

За поширенням займає 4263 місце.

Найчастіше - на Поділлі

204. Севастьянов- від чол. імені Себастіян

Налічує 952 носіїв.

За поширенням займає 5191 місце.

Найчастіше - на Поділлі

205. Семак- давньослов. ім’я, яке давали дитині, котра народилась в сім’ї сьомий

Налічує 1488 носіїв.

За поширенням займає 3203 місце.

Найчастіше - на Сіверщині

206. Семененко- від давньоєврейського Семен.

Налічує 8576 носіїв.

За поширенням займає 347 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

207. Семенкова-від давньоєврейського Семен.

Налічує 16 носіїв.

За поширенням займає 160517 місце.

Найчастіше - на Причорномор'ї

208. Сенько- західноукр. вар. чол. імені Сень

Налічує 2466 носіїв.

За поширенням займає 1786 місце.

Найчастіше - на Сіверщині

209. Сидор-від кал. імені Сидор

Налічує 3167 носіїв.

За поширенням займає 1305 місце.

Найчастіше - на Галичині

210. Сидоренко-від давньогрецького Сидір.

Налічує 32863 носіїв.

За поширенням займає 32 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

211. Станіслав-від чол. імені Станіслав.

Налічує 243 носіїв.

За поширенням займає 19971 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

212. Стегура- того походження, що й Стегун, від старопол. імені Stygniew

Налічує 984 носіїв.

За поширенням займає 5034 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

213. Степа- усіч. чол. імені Степан

Налічує 224 носіїв.

За поширенням займає 21646 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

214. Степанович-від давньогрецького Степан (Стефан, Стецько).

Налічує 555 носіїв.

За поширенням займає 8936 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

215. Стесович- укр. утворення з суф. –ович від чол. імені на Сте- на зразок Стесь

Налічує 33 носіїв.

За поширенням займає 102890 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

216. Стецько-розм. укр. вар. чол. імені Степан, утворений від імені Стець за доп. форманта –ко

Налічує 1325 носіїв.

За поширенням займає 3657 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

217. Стойка- від гіпок. чол. імені південнослов. пох. Стоя, похід. від імені Стоїмир, Стоїслав

Налічує 1565 носіїв.

За поширенням займає 3020 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

218. Сушкевич- від давньослов. імені Сухь, співвідносного з прикм. сухий

Налічує 280 носіїв.

За поширенням займає 17457 місце.

Найчастіше - на Поділлі

219. Танковський- від укр. здр.-пестл. імені Таник

Налічує 64 носіїв.

За поширенням займає 63451 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

220. Тарасов-від давньогрецького Тарас.

Налічує 6941 носіїв.

За поширенням займає 463 місце.

Найчастіше - у Таврії

221. Тегзе- від давнього угор. чол. імені Tegza, що з апел. tegez-«сагайдик»

Налічує 95 носіїв.

За поширенням займає 46481 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

222. Тереняк-від давньоукр. чол. імені Терентей

Налічує 124 носіїв.

За поширенням займає 36710 місце.

Найчастіше - на Галичині

223. Терешков- від загальноукр. чол. імені Терешко

Налічує 158 носіїв.

За поширенням займає 29809 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

224. Тидір- із чол. імені гр-лат. пох. Теодор

Налічує 171 носіїв.

За поширенням займає 27775 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

225. Тимошенко-від давньогрецького Тимофій (Тиміш).

Налічує 21607 носіїв.

За поширенням займає 81 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

226. . Тихомирова-від грец. імені Євтихій

Налічує 213 носіїв.

За поширенням займає 22640 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

227. Тіба- від чол. імені лат. пох. Тіба, співвідносного з повним іменем Тіберіус, що від назви італ. Р. Тібр

Налічує 50 носіїв.
За поширенням займає 77077 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

228. Тобишка-угор. чол. ім'я Töbiás

Налічує 11 носіїв.
За поширенням займає 205800 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

229. Томаш- від календ. чол. імені Томаш, яке побутує в угорців, словаків

Налічує 1120 носіїв.
За поширенням займає 4382 місце.
Найчастіше - на Галичині

230. Томащук- від давньоукр. імені Томашко, що відп. суч. оф. імені Хома

Налічує 1426 носіїв.
За поширенням займає 3356 місце.
Найчастіше - на Галичині

231. Томинець- від антр. Тома. від давньоукр. імені Томашко, що відп. суч. оф. імені Хома

Налічує 319 носіїв.
За поширенням займає 15376 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

232. Томич- від антр. Тома+ич. від давньоукр. імені Томашко, що відп. суч. оф. імені Хома

Налічує 366 носіїв.

За поширенням займає 13487 місце.

Найчастіше - на Галичині

233. Фабіан- від кал. імені лат. пох. Fabianus

Налічує 123 носіїв.

За поширенням займає 37039 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

234. Фабіян- від кал. імені лат. пох. Fabianus, фонет. видозмінено

Налічує 273 носіїв.

За поширенням займає 17882 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

235. Фалучко- від давньоукр. імені Falutka, що є здр.-пестл. від повного імені Фалалей, унаслідок зближення з апел. – «сільце»

Налічує 7 носіїв.

За поширенням займає 259194 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

236. Фатула-п-ще з рум. формантом –ула, утворене від того ж імені Фат, що й антр. Фатан

Налічує 177 носіїв.

За поширенням займає 26902 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

237. Федак-один із вар. імені Федір, як Фед і Хвед

Налічує 2796 носіїв.

За поширенням займає 1516 місце.

Найчастіше - на Галичині

238. Феденко-від антр. Федина+суф.-ка. Від давньоукр. чол. імені Федина

Налічує 1993 носіїв.

За поширенням займає 2302 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

239. Федишин- укр. гіпок. ім’я Федиш, що від повного оф. імені Федір+ -ин

Налічує 2241 носіїв.

За поширенням займає 1979 місце.

Найчастіше - на Галичині

240. Федоренко-від давньогрецького Федір.

Налічує 24802 носіїв.

За поширенням займає 61 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

241. Федорці- Уж, Мк,Ір. Пор. давньоукр. чол. ім’я Федорцьо

Налічує 127 носіїв.

За поширенням займає 36017 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

242. Федур- від місц. діал. укаючого вар. чол. імені Федір

Налічує 30 носіїв.

За поширенням займає 109642 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

243. Фельцан-від лат. чол. імені Felicianus.

Налічує 435 носіїв.

За поширенням займає 11358 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

244. Ференці- від угор. чол. кал. імені Ferenc. 2. Від старопол. апел. «бідняк», «поляк»

Налічує 259 носіїв.

За поширенням займає 18773 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

245. Феркі-від давньоукр. імені Ferko- Алферій

Налічує 18 носіїв.

За поширенням займає 151202 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

246. Філіп-від російської вимови імені Пилип.

Налічує 1652 носіїв.

За поширенням займає 2849 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

247. Фільо- від давньоукр. чол. імені фільо, яке в ті часи співвідносилися з десятком імен гр. пох., що починалися з Філ.

Налічує 94 носіїв.

За поширенням займає 46611 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

248. Фірцак- від давньоукр. імені Фірцьо

Налічує 279 носіїв.

За поширенням займає 17526 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

249. Форіш- угор. кал. ім’я Foris-Florian

Налічує 4 носіїв.

За поширенням займає 335360 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

250. Форостінський- видозміна п-ща Форіс. Кал. ім’я гр. походж. Христофорос.

Налічує 1 носіїв.

За поширенням займає 642050 місце.

Найчастіше - на Причорномор'ї

251. Фрік- від угор. Frico, з повним іменем Fridrich

Налічує 20 носіїв.

За поширенням займає 142993 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

252. Фріцькун-польське п-ще, походить від імені Francischek

Налічує 12 носіїв.

За поширенням займає 191513 місце.

Найчастіше - на Поділлі

253. Франц- від чол. імені Franc.

Налічує 255 носіїв.

За поширенням займає 19088 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

254. Хімінець- від антр. Хима, який ужив. у Карпатах як ім’я Юхим.

Налічує 106 носіїв.

За поширенням займає 42053 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

255. Хімич- від антр. Хима, ім’я Хима

Налічує 251 носіїв.

За поширенням займає 19410 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

256. Хіра-1. від серб. чол. імені Хіра 2. Від пол. апел. chera-«бідняк, мізера»

Налічує 34 носіїв.

За поширенням займає 99831 місце.

Найчастіше - на Сіверщині

257. Хома- від чол. імені Хома

Налічує 4427 носіїв.

За поширенням займає 854 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

258. Хоменко-від давньоєврейського Хома (Тома).

Налічує 29464 носіїв.

За поширенням займає 42 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

259. Христенко -від давньогрецького Христина, Христя.

Налічує 3768 носіїв.

За поширенням займає 1046 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

260.Цибар- від давньослов. двоосновного імені Чьстиборь.

Налічує 101 носіїв.

За поширенням займає 43961 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

261. Ченгері- від угор. власт. ос. імені спірного походження Chenger
Налічує 104 носіїв.
За поширенням займає 43008 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

262. Чепа- від серб. або хорв. імені Френа.2. від апел. чепа- «предмет, за який може щось зачепитися»

Налічує 831 носіїв.
За поширенням займає 5951 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

263. Чех- від етн. чех. 2. Від давньослов. імені Чех. 3. Найбільш імовірно, від назви давньої золотої чи срібної грошової одиниці

Налічує 2517 носіїв.
За поширенням займає 1739 місце.
Найчастіше - на Галичині

264. Чіка- від молд. чол. імені Чике 2. Від південнослов. ос. назви Чико- «дядько», 3. Від хорв. гіпок. чол. імені Чіка

Налічує 173 носіїв.
За поширенням займає 27506 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

265. Шандор- від угор. імені Sándor, відомого й українцям, що співвідноситься з укр. чол. іменем Олександр.

Налічує 703 носіїв.
За поширенням займає 7061 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

266. Шебі-від чес. імені Шеба.

Налічує 21 носіїв.

За поширенням займає 138498 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

267. Шебелла-Мк,Вн**.** На нашу думку-це катол. ім’я Шеба +роман дем. суф-елла.

Налічує 12 носіїв.

За поширенням займає 193746 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

268. Шебештейн-від чес. імені гр.пох. Sebestien-відповідає давньоукр. Себастьян.

Налічує 71 носіїв.

За поширенням займає 58721 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

269. Шелемон-Вб, Пр. Із молд. розм. імені Шьілімон, що відповідає нормативному імені Філімон.

Налічує 47 носіїв.

За поширенням займає 80533 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

270. Шимон-Хс,Тч. З угор. пол. чи сл. вар. імені Семен.

Налічує 1169 носіїв.

За поширенням займає 4191 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

271. Шімон-від кал. давньоєвр. імені Шимон,яке побутує серед угорців.

Налічує 978 носіїв.

За поширенням займає 5063 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

272. Штефан-від місц. укр. або рум. імені Stefan, який відповідає укр. Степан.

Налічує 3046 носіїв.

За поширенням займає 1353 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

273. Юдіна-Рахів. Від рідкісного біблійного імені Юда.

Налічує 843 носіїв.

За поширенням займає 5871 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

274. Юра-Уж. від здрібнілої форми імені Юрій. Від чоловічого імені Юр, яке на Раховщині вживається ще дотепер.

Налічує 264 носіїв.

За поширенням займає 18477 місце.

Найчастіше - на Поділлі

275. Юско- Мк,Ір,Уж. Від давньоукраїнського чоловічого імені Юско, співвідносного з бібл. іменем Іосиф.

Налічує 183 носіїв.

За поширенням займає 26056 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

276. Якимець- Від давньоукр. імені Яким, що з давньоєвр. Іоахім. +суф- ець.

Налічує 2320 носіїв.

За поширенням займає 1905 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

277. Якоб-Хс, Вн,Мк. Від катол. вар. кал. імені Яків, наявного в угорців, вловаків, поляків.

Налічує 743 носіїв.

За поширенням займає 6668 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

278. Якобінчук- Хс, Вн,Мк. Від катол. вар. кал. імені Яків, наявного в угорців, вловаків, поляків. +суф.-чук.

Налічує 11 носіїв.

За поширенням займає 208052 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

279. Яночко-Уж, Ір. Укр. або слвц. демін. від чол. Імені Янко (укр.оф. Іван)

Налічує 180 носіїв.

За поширенням займає 26515 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

280. Яноші-від чоловічого імені апелятива Janos, що в перекладі Іван.

Налічує 42 носіїв.

За поширенням займає 86769 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

281. Янський-від слц. ос. імені Jano, що відповідає укр. імені Іван.

Налічує 12 носіїв.

За поширенням займає 193697 місце.

Найчастіше - на Причорномор'ї

282. Янчик-Мк, Св. Від місц. імені Янко, Янчо, Янцо (всі три співвідносні з ос. іменем Іван).

Налічує 533 носіїв.

За поширенням займає 9341 місце.

Найчастіше - на Волині

283. Яртим-Від бойк. імені Яртим- «Артем».

Налічує 324 носіїв.

За поширенням займає 15195 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

284. Ярошенко-від давньогрецького Ярош, Єрофій.

Налічує 13642 носіїв.

За поширенням займає 184 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

285. Яцула –від місц. чоловіч. імені Яць або Яц. з кваліат. суф.-ула.

Налічує 294 носіїв.

За поширенням займає 16658 місце.

Найчастіше - на Галичині

286. Яцура-Ір,Вн. Від імені Яц чи Яцо+ суф. згр. ур.

Налічує 1132 носіїв.

За поширенням займає 4337 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

2.1.2. Прізвища які походять від жіночих імен

Серед основних типів українських прізвищ найменування, похідні від жіночих імен представлені невеликою групою утворень (до 2%). Вони виникали тільки в окремих випадках, коли батько був невідомий або давно помер чи виїхав і весь тягар утримання сім'ї та виховання дітей несла мати.

Назви, утворені від жіночих імен, могли стати не тільки прізвищами дітей, а часом і чоловіка, якщо дружина з того чи іншого погляду стояла вище нього. При творенні таких прізвищ найчастіше використовувалися суфікси -енко, -ук, -юк, -ич, -іч.

1. Буцко- Від слов. імені Будз, про що свідчить суф –ко . Від угор. слова buckó- дебела, низька на зріст людина.

Налічує 296 носіїв.
За поширенням займає 16527 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

2. . Вальков- Від здр. жін. імені Валька, що з Валентина або Василя.

Налічує 419 носіїв.
За поширенням займає 11783 місце.
Найчастіше - на Сіверщині

3. Добромільський-Якщо п-ще від серб. жін. імені Добромила

Налічує 35 носіїв.
За поширенням займає 97963 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

4. Добрянський-від слов. імені Добрян, що з Добриян.

Налічує 1644 носіїв.
За поширенням займає 2862 місце.
Найчастіше - на Придніпров'ї

5. Жабей- від укр. апел. жаба або від хорв. жін. імені Zaba, співвідносного з повним іменем Єлізабета.

Налічує 34 носіїв.
За поширенням займає 100678 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

6. Ледней-правдоподібно, це болг. жін. ім'я Ледка

Налічує 283 носіїв.

За поширенням займає 17322 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

7. Майдан-1. Антр. 1219 р. Mojad 2. Жін. мусульм. ім'я Maid, або чоловіче Maid 3. слц. жін. розм. ім'я. 4. Укр. діал. дієсл. майдати «махати хвостом»

Налічує 1137 носіїв.

За поширенням займає 4320 місце.

Найчастіше - на Волині

8. Майданевич-1. Антр. 1219 р. Mojad 2. Жін. мусульм. ім'я Maid, або чоловіче Maid 3. слц. жін. розм. ім'я. 4. Укр. діал. дієсл. майдати «махати хвостом»+евич

Налічує 145 носіїв.

За поширенням займає 32273 місце.

Найчастіше - на Поділлі

9. Маргітич- Вн, Ір,Бг. Від антр. Маргіта+-ич. Від жін. кал. імені Margita

Налічує 498 носіїв.

За поширенням займає 9984 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

10. Мариляк- від жін. імені Maryla або Мариля.

Налічує 9 носіїв.

За поширенням займає 224119 місце.

Найчастіше - на Галичині

11. Маринець-Вл, Мж, Св, Мк, Ір, Хс, Тч, Пр, Рх, Вн. Від місц. вар. імені Маря (укр. оф. Марія)

Налічує 1460 носіїв.

За поширенням займає 3268 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

12. Мартинюк-від давньогрецького Марта, Марфа.

Налічує 27394 носіїв.

За поширенням займає 47 місце.

Найчастіше - на Волині

13. Марусич-від гіпок. жін. імені Марусина (Маруся)

Налічує 782 носіїв.

За поширенням займає 6342 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

14. Марушинець- Уж, Хс. Укр.утворення з суф. –инець від жін. імені Маруша.

Налічує 51 носіїв.

За поширенням займає 75365 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

15. Марцийчук- від антр. Марцин+чук, від ускладненого імені Марцинко.

Налічує 98 носіїв.

За поширенням займає 45125 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

16. Марчук- 1.від антр. Марко+юк. 2.Від розм. жін. імені Марька. 3. Від укр. діал. марчук- «щеня, яке народилось у марті, тобто у березні

Налічує 21363 носіїв.

За поширенням займає 84 місце.

Найчастіше - на Буковині

17. Масинець- напевно, від жін. імені Мася (оф. Марія)

Налічує 123 носіїв.

За поширенням займає 36938 місце.

Найчастіше - на Галичині

18. Пазяк- Вб,Мж, Тч. Укр. утворення з суф. –як від жін. імені Пазя, що співвіднос. з Паліжка.

Налічує 391 носіїв.

За поширенням займає 12630 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

19. Пак- усіч. вар. давньослов. двоосновного імені на зразок Пакослав, у якому компонент Пак- виражав зн. «сильний»

Налічує 1588 носіїв.

За поширенням займає 2974 місце.

Найчастіше - на Галичині

20. Станкович- укр. утворення з суф.-ович від місц. трад. слов. імені Станко

Налічує 702 носіїв.

За поширенням займає 7080 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

21. Танчинець- від антр. Танька, імовірно, з жін. імені Танасія, Тетяна

Налічує 880 носіїв.

За поширенням займає 5619 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

22. Улінець-укр. утворення з суф.-инець від жін. імені Уля

Налічує 62 носіїв.

За поширенням займає 65493 місце.

Найчастіше - на Причорномор'ї

23. Урбанська- від катол. кал. імені Урбан

Налічує 433 носіїв.

За поширенням займає 11392 місце.

Найчастіше - у Таврії

24. Устинова-від давньоримського Устина, Юстина (Устя).

Налічує 893 носіїв.

За поширенням займає 5531 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

25. Фенич-від жін. імені Фенна, співвідносного з повними іменами Феона, Февронія

Налічує 73 носіїв.

За поширенням займає 57076 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

26. Ціцікан- від антр. Цицик або жін. імені Ціціка, що з Цецілія+ ан

Налічує 20 носіїв.

За поширенням займає 143540 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

27. Яночка-від жіночого імені Яна. +суфікс очк.

Налічує 5 носіїв.

За поширенням займає 331870 місце.

Найчастіше - на Донщині

2.2. Прізвища, що відображають індивідуальні ознаки людини

Значну групу прізвищ жителів нашого краю складають прізвища, основою для творення яких була характерна особиста ознака, що виділяла людину з її

оточення. Прізвища такого типу виникли з первісних сільських, але в більшій мірі козацьких прізвиськ. Основою для створення прізвиська могла бути як позитивна, так і негативна ознака. Проте більшість прізвиськ такого роду мала насмішкуватий характер.

2.2.1. За характером та розумовим складом

1. Балабан- Тч, Рх, Хс.1. Від апел. балабан, що в умовах Карпатського регіону вживається в так зн: «пустомеля, хвалько»., «казковий персонаж», «вайлувата людина»

Налічує 4047 носіїв.
За поширенням займає 945 місце.
Найчастіше - на Запорожжі

2.Баранова- від самця вівці або про нерозумну, слабкодуху людину.

Налічує 9768 носіїв.
За поширенням займає 290 місце.
Найчастіше - у Таврії

3. Благут- від давньослов. імені Благут, співвідносного прикм. благий- «слухняний».

Налічує 6 носіїв.
За поширенням займає 299468 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

4. Блискун- від суф. апел. блискун, який у Карпатах уживається в таких значеннях: «моторна людина».

Налічує 345 носіїв.
За поширенням займає 14303 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

5. Жук- від комахи або про пронозливу, шахраювату людину.

Налічує 21472 носіїв.

За поширенням займає 82 місце.

Найчастіше - на Волині

6. Жучков- від комахи або про пронозливу, шахраювату людину.

Налічує 329 носіїв.

За поширенням займає 14946 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

7. Задирака- людина, що своїми діями, словами призводить до сварки, бійки, бешкету; забіяка, бешкетник.

Налічує 741 носіїв.

За поширенням займає 6691 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

8. Калій- з грец. «добрий», «гарний»

Налічує 321 носіїв.

За поширенням займає 15294 місце.

Найчастіше - на Сіверщині

9. Кельман-1. Від укр. діал. кельман-«хлопчик, що виконує різні роботи»2. Пол. п-ще –«глупак, тупак»

Налічує 353 носіїв.

За поширенням займає 13964 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

10. Кепіч- від антр. кепа+ ич. – «глупак», «дурень»

Налічує 43 носіїв.

За поширенням займає 86146 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

11. Медвідь- від російської вимови ведмідь – великий лісовий ссавець або про незграбну, неповоротку, але сильну людину.

Налічує 7519 носіїв.

За поширенням займає 417 місце.

Найчастіше - на Сіверщині

12. Пак- усіч. вар. давньослов. двоосновного імені на зразок Пакослав, у якому компонент Пак- виражав зн. «сильний»

Налічує 1588 носіїв.

За поширенням займає 2974 місце.

Найчастіше - на Галичині

13. Равський- від староугор. Ravasz-«лукавий», «хитрий»

Налічує 152 носіїв.

За поширенням займає 30855 місце.

Найчастіше - на Волині

14. Собран-давня ос. назва в форсі пасивного прикм. дієприкм. Сьбърати. Від рум. прикм. sobru-«суворий»

Налічує 165 носіїв.

За поширенням займає 28652 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

15. Халус- від укр. діал. халус- «ласун», «ненажера»

Налічує 1458 носіїв.

За поширенням займає 3276 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

16. Хаща- від апел. хваста- «хвастун, хвалько»

Налічує 146 носіїв.

За поширенням займає 32001 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

17. Хворостяний- від апел. хворяка- «хвора людина»

Налічує 396 носіїв.

За поширенням займає 12446 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

2.2.2. Прізвища за зовнішніми ознаками першоносія

1. Барна- Пр, Уж, Мк. Від назви села Barnabasi Barna- зникле село Дравці біля м. Берегово. 2. Від угор.апел., що означає «брюнет, смаглявий».

Налічує 1862 носіїв.

За поширенням займає 2486 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

2. Баюс-Уж. П-зща Bajusz, Bajuszos- Олешник. Від угор. П-ща, що означає «вуса» є давнім запозиченням в укр говорах Зак.

Налічує 96 носіїв.

За поширенням займає 45943 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

3. Безверхняя- можливо ходив оголений, без верхнього одягу.

Налічує 5 носіїв.

За поширенням займає 300056 місце.

Найчастіше - у Криму

4. Білоус-п-ще Bibusy- Волосате на Лемк. Від староукр. прикм. Білоус-«біловусий».

Налічує 24766 носіїв.

За поширенням займає 63 місце.

Найчастіше - на Поділлі

5. Бімба-Можливо, з закарп. мадяризма бімбов. (здоровило,велетень).

Налічує 104 носіїв.

За поширенням займає 42769 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

6. Буцко- Від слов. імені Будз, про що свідчить суф –ко . Від угор. слова buckó-дебела, низька на зріст людина.

Налічує 296 носіїв.

За поширенням займає 16527 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

7.Гладун-пор. ще гуц. «глидун»-«емальований глечик», гладун-«наряджений хлопець»

Налічує 4977 носіїв.

За поширенням займає 724 місце.

Найчастіше - на Волині

8. Годованець-адаптований син, вихованець, приймак

Налічує 1658 носіїв.

За поширенням займає 2839 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

9. Дзябко- морфол. видозміна лексеми. 1. Від бойк. дзяпки- «цятка». 2. Від середньозакарп. Дзябка- «замерзлюк», «худорлява особа»

Налічує 286 носіїв.

За поширенням займає 17117 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

10. Калій- з грец. «добрий», «гарний»

Налічує 321 носіїв.

За поширенням займає 15294 місце.

Найчастіше - на Сіверщині

11. Копос-зв'язок із серб. апел. копус «капуста». Імовірніше, з угорської мови kopasz-лисий.

Налічує 84 носіїв.

За поширенням займає 51040 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

12. Краснова-від красний – гарний, прекрасний, чудовий.

Налічує 2552 носіїв.

За поширенням займає 1712 місце.

Найчастіше - у Таврії

13. Кушта- від серб-хов. прикм. куштан «хитрий, лукавий»

Налічує 604 носіїв.

За поширенням займає 8265 місце.

Найчастіше - на Поділлі

14. Куштан-від серб-хов. прикм. куштан «хитрий, лукавий» +суф. -н

Налічує 1 носіїв.

За поширенням займає 689110 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

15. Магера- від старопол. антр. magier- апел. зн. якого- «мадяр». 2. Від пол. ос. назви mager, що з нім.- «худий»

Налічує 859 носіїв.

За поширенням займає 5765 місце.

Найчастіше - на Поділлі

16. Маснюк-Тч,Уж. від антр. масний- «жирний», «соромітницький»

Налічує 367 носіїв.

За поширенням займає 13459 місце.

Найчастіше - на Поділлі

17. Мацак-1. Від староукр. імені Маць. 2. Від апел. мацак-«міцний мужчина»

Налічує 1401 носіїв.

За поширенням займає 3428 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

18. Пуга-від угор. прикм. puha- «м'який», «слабкий»

Налічує 706 носіїв.

За поширенням займає 7030 місце.

Найчастіше - на Причорномор'ї

19. Рубіш- фонетична видозміна слов. п-ка Грубіш- «товстун»

Налічує 257 носіїв.

За поширенням займає 18972 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

20. Сакалош- давнє угор. п-ще Szakállas, яке походить від апел. – «бородань, бородач»

Налічує 515 носіїв.
За поширенням займає 9660 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

21. Сідун-від прикм. сідий – «сивий»

Налічує 876 носіїв.
За поширенням займає 5657 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

22. Софілканич- від андр. Софілканя- «дружина Софілки», або від апел. софілканя- «худа, довгонога жінка»

Налічує 619 носіїв.
За поширенням займає 8057 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

23. Тар-від давньогоугор. Tár- «лисий»

Налічує 452 носіїв.
За поширенням займає 10968 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

24. Чупринко-мав гарне волосся на голові.

Налічує 46 носіїв.
За поширенням займає 81288 місце.
Найчастіше - у Таврії

25. Шароші-в перекладі укр. угор. лексема sáros-«болотистий» Налічує 32 носіїв.
За поширенням займає 105231 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

26. Шулла-від прикм. шулий- «шутий», який відповід. укр. «коротковухий».

Налічує 36 носіїв.

За поширенням займає 96998 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

27. Джумурат-Хуст, В. Березний. Від караїмського джомират, болг. діалект. Джумерт- «щедрий»

Налічує 159 носіїв.

За поширенням займає 29680 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

2.2.3. Прізвища, які вказують на належність до соціального стану і участь в боротьбі народу за визволення

1.Бабич- Хс, Тч, Пр, Ір, Уж, Св, Вн. 1. Від місц.апел. бабич-«бабій». 2. Від давньорус. П-ка удільних князів бабич. 3. Від серб. чол. Імені Бабич. 4. Від апел. баба чи антр**. Баба +-ич.**

Налічує 17977 носіїв.

За поширенням займає 125 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

2. Балог- Мк, Уж,Св,Ір,Вн,Хс,Тч. 1439- Туртеребеш. Угор. п-ще, що з апелятива- «лівак».

Налічує 3672 носіїв.

За поширенням займає 1074 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

3. Бакша- Уж. 1. Від антр. Бак+ -ша. 2. Від угор.чол.імені Baksa, що із слов. Бог,+ -ша. 3. Від діалекту бакша- «багатий пан».

Налічує 436 носіїв.

За поширенням займає 11335 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

4. Бан-1450:п-ще Вереця. Походить від слова авар. Титула- «воєвода», «керівник орди».

Налічує 60 носіїв.

За поширенням займає 67198 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

5. Бандурович- Ір. 1787: Bandurowicz- Либохора. Від антр. Банлур чи Бандура +-ович.

Налічує 195 носіїв.

За поширенням займає 24586 місце.

Найчастіше - на Галичині

6. Банк- Тч. 1211-біля Токая. 1. Від гіпок. імені Банк або Банко, яке в середньовіч. Мараморощі було еквівалентом календар. імен. Іван. Пор. ще болгарського банко- «старший брат».

Налічує 373 носіїв.

За поширенням займає 13229 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

7. Біділяк- Уж. від «бідолаха», що з бідний ,як і п-ща 1787р.

Налічує 576 носіїв.

За поширенням займає 8661 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

8. Владика- від укр. владика «єпископ», «власник», «глава сім'ї».

Налічує 1609 носіїв.

За поширенням займає 2923 місце.

Найчастіше - на Галичині

9. Возний-правдоподібно, від возний- «судовий пристав».

Налічує 2224 носіїв.

За поширенням займає 2000 місце.

Найчастіше - на Галичині

10. Гетманець –від гетьмана

Налічує 465 носіїв.

За поширенням займає 10665 місце.

Найчастіше - на Буджаку

11. Дворяткіна- від дворовий, той, хто обслуговує панський двір і живе при ньому. Налічує 24 носіїв.

За поширенням займає 127784 місце.

Найчастіше - на Донщині

12. Дейнеженко- від дейнека – селянин, що брав участь у народний повстаннях на Гетьманщині в XVII–XVIII ст.

Налічує 107 носіїв.

За поширенням займає 41783 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

13. Делеган-1. Від місц. арх. Дыльган-назва давньої чотирикрейцерової монети 2. Від південнослов. чол. імені Деньо або Дельо. 3. Малоімовірно, що від тюрк. апел. –«витязь, герой»

Налічує 277 носіїв.

За поширенням займає 17652 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

14. Жупан-від серб. титулу жупан- губернатр, боярин, пан, старшина

Налічує 203 носіїв.

За поширенням займає 23608 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

15. Катона-солдат угорської армії+ а

Налічує 336 носіїв.

За поширенням займає 14638 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

16. Кенез- глава держави

Налічує 154 носіїв.

За поширенням займає 30538 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

17. Козак- від козак, вільна людина, житель Запоріжжя.

Налічує 24972 носіїв.

За поширенням займає 59 місце.

Найчастіше - на Галичині

18. Король-від король – монарх, самодержавець.

Налічує 19411 носіїв.

За поширенням займає 104 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

19. Кун- від угор. етн. kún – куман, половець. Від нім. чол. Імені

Налічує 250 носіїв.

За поширенням займає 19481 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

20. Лабанц-від арх. карпатоукр. або пол. апел. лабанц- «піхотинець давньої австрійської армії»

Налічує 22 носіїв.

За поширенням займає 135283 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

21. Пушкарь- від пушкар – козак-артилерист.

Налічує 591 носіїв.

За поширенням займає 8444 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

22. Сабад- szabad- «звільнений від кріпацтва чи від якихось інших повинностей»

Налічує 34 носіїв.

За поширенням займає 100046 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

23. Сабадош- szabodos- «вільновідпущений селянин»

Налічує 888 носіїв.

За поширенням займає 5571 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

24. Хіра-1. від серб. чол. імені Хіра 2. Від пол. апел. chera-«бідняк, мізера»

Налічує 34 носіїв.

За поширенням займає 99831 місце.

Найчастіше - на Сіверщині

25. Цар- від місц. апел. царь- «цар»

Налічує 974 носіїв.

За поширенням займає 5084 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

26. Янцо-Мк,Уж. Від пол. апел. jancio-«простий солдат (рядовий)»

Налічує 174 носіїв.

За поширенням займає 27360 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

2.3. Прізвища, в основі яких назви постійного роду занять або професії

1. Ач- Уж. Від антр. Ач+ -ко. 2. Від угор. ács- «тесляр».

Налічує 145 носіїв.

За поширенням займає 32163 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

2. Бан-1450:п-ще Вереця. Походить від слова авар. Титула- «воєвода», «керівник орди».

Налічує 60 носіїв.

За поширенням займає 67198 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

3. Бердалик- Від місцевого п-ка Бердаль, співвідносного з карп. назвою роду діяльності бердаль.

Налічує 22 носіїв.

За поширенням займає 134575 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

4. Бердар—ра, Тч, Рх, Вн,Уж. Від карпатоукраїнського бердарь «бердник».

Налічує 986 носіїв.

За поширенням займає 5019 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

5. Бережник-Тч,Рх. Від гуцульського бережник-«лісовий сторож».

Налічує 615 носіїв.

За поширенням займає 8114 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

6. Біров- Ір,Вн,Хс. Від угор. п-ща, що з апел. «суддя», «староста».

Налічує 206 носіїв.

За поширенням займає 23303 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

7. Боднар- Мк, Ір, Уж. Від місцевого українського боднарь- «бондар», «колісник».

Налічує 15642 носіїв.

За поширенням займає 154 місце.

Найчастіше - на Поділлі

8. Бондар-майстер, що виробляє діжки, бодні і т. п.

Налічує 44862 носіїв.

За поширенням займає 16 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

9. Бондаренко-майстер, що виробляє діжки, бодні і т. п.

Налічує 88133 носіїв.

За поширенням займає 4 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

10. Бочар- від антропоснови бочар- «майстер, що виготовляє бочки (бондар)».

Налічує 100 носіїв.
За поширенням займає 44331 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

11. Бочкор- Нині п-ще сприймається як типова угор. лексема bocskor- «постіл». Однак, можливо, що п-ще переосмисленням укр. лексеми бочкар як наслідок тривалих укр. угор. взаємин.

Налічує 627 носіїв.
За поширенням займає 7943 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

12. Бурлака-робітник, що разом з іншими тягне линвою річкове судно вгору проти течії.

Налічує 7276 носіїв.
За поширенням займає 432 місце.
Найчастіше - на Поділлі

13. Вайдан- від антр. Вайда+ ан. Від слова вайда- «керівник та суддя поселенців»

Налічує 56 носіїв.
За поширенням займає 70318 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

14. Вамош- Від угорського vámos- «митник».

Налічує 52 носіїв.
За поширенням займає 74615 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

15. Вашаш- Жнятино. Правдоподібно, від давньоугор. vasas- «колісник», «залізник»

Налічує 46 носіїв.

За поширенням займає 81400 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

16. Віщак- Мк, Св, Вн,Хс,Уж. Від прикм. основи виций чи ім. віцу- «ясновидець».

Налічує 328 носіїв.

За поширенням займає 15008 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

17. Ворожева- від апелятива ворожилька- «мала ворожка»

Налічує 13 носіїв.

За поширенням займає 184366 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

18. Головіна- апелятив голова-анатомічне поняття або «керівник»

Налічує 3673 носіїв.

За поширенням займає 1073 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

19. Головина-- апелятив голова-анатомічне поняття або «керівник»

Налічує 184 носіїв.

За поширенням займає 25930 місце.

Найчастіше - на Донщині

20. Гончаренко-майстер, що виготовляє посуд та інші вироби з глини.

Налічує 27221 носіїв.

За поширенням займає 48 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

21. Гончарук- майстер, що виготовляє посуд та інші вироби з глини.

Налічує 19327 носіїв.

За поширенням займає 107 місце.

Найчастіше - на Поділлі

22. Дворяткіна- від дворовий, той, хто обслуговує панський двір і живе при ньому. Налічує 24 носіїв.

За поширенням займає 127784 місце.

Найчастіше - на Донщині

23. Дегтяров- той, хто виготовляє і продає дьоготь.

Налічує 65 носіїв.

За поширенням займає 62487 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

24. Деяк- Від угор. арх. апел. –«дяк», «учень».

Налічує 1379 носіїв.

За поширенням займає 3505 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

25. Дудаш-від угор. апел. dudás- «дудар, сопілкар»

Налічує 906 носіїв.

За поширенням займає 5463 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

26. Еврій- Угор. п-ще від апел. őr- «сторож, вартовий»

Налічує 2 носіїв.

За поширенням займає 486417 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

27. Желізник-від староукр. желізникь- «торговець залізом»

Налічує 1 носіїв.

За поширенням займає 805332 місце.

Найчастіше - на Галичині

28. . Калман- 1. Від чол. апел. кальман «куховар у лісі». 2. Від давньоугор. побажального імені Калман, яке з часом зі світського стало канонінчним.

Налічує 132 носіїв.

За поширенням займає 34832 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

29. Калуя-від староукр. апел. калуй- «монах»

Налічує 56 носіїв.

За поширенням займає 70483 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

30. Катона-солдат угорської армії+ а

Налічує 336 носіїв.

За поширенням займає 14638 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

31. Клепар-пор. місц. укр. клепарь- «людина, яка щось клепає», слц.-«відлитий металевий дзвінок для худоби», «млин,який при меленні клепає»., серб. – «бляхар».

Налічує 148 носіїв.

За поширенням займає 31666 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

32. Коваль-майстер, що виготовляє металеві предмети.

Налічує 62232 носіїв.

За поширенням займає 9 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

33. Ковач- від давньослов. апел. ковачь- «коваль»

Налічує 8957 носіїв.

За поширенням займає 324 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

34. Козар-1. Козарь-«козопас». 2. Давній етн. хозар-«торгаш»

Налічує 3240 носіїв.

За поширенням займає 1260 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

35. Кочіш-від давнього місц. укр. мадяризму кочіш- «їздовий, візник, фурман»

Налічує 510 носіїв.

За поширенням займає 9747 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

36. Кравцов-фахівець із пошиття одягу.

Налічує 7211 носіїв.

За поширенням займає 438 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

37. Кравченко-фахівець із пошиття одягу.

Налічує 75456 носіїв.

За поширенням займає 7 місце.

Найчастіше - у Таврії

38. Крамаренко- від апел. крамар- «крамник», «торговець», «купець»

Налічує 9034 носіїв.

За поширенням займає 319 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

39. Кушнір-фахівець, що вичиняє хутро із шкіри та шиє хутряні вироби.

Налічує 27896 носіїв.

За поширенням займає 45 місце.

Найчастіше - на Поділлі

40. Лабанц-від арх. карпатоукр. або пол. апел. лабанц- «піхотинець давньої австрійської армії»

Налічує 22 носіїв.

За поширенням займає 135283 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

41. Лакатош-від місц. мадяризму лакатош- «слюсар»

Налічує 3214 носіїв.

За поширенням займає 1273 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

43. Ловас- угор. утворення від апел. lovász- «конюх»

Налічує 6 носіїв.

За поширенням займає 279317 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

44. Мейсарош- від Мийсарош. Від угор. слов'янізму méeszáros- «м'ясник»

Налічує 200 носіїв.

За поширенням займає 23953 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

45. Мельник- власник млина або той, хто працює у млині.

Налічує 107878 носіїв.

За поширенням займає 1 місце.

Найчастіше - на Поділлі

46. Мельничук- власник млина або той, хто працює у млині.

Налічує 30412 носіїв.

За поширенням займає 36 місце.

Найчастіше - на Волині

47. Митник-від укр. апел. митник.

Налічує 759 носіїв.

За поширенням займає 6510 місце.

Найчастіше - на Поділлі

48. Мовнар- походить від місц. угор. – мірошник

Налічує 31 носіїв.

За поширенням займає 108256 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

49. Немеш-Тч, Мк, Хс, Вн. Угор. титул nemes- «шляхтич»

Налічує 2289 носіїв.

За поширенням займає 1936 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

50. Пап- угор. прізвище, що з давньої лат. назви свящ. Поп. Апелятив знач. якого – «духівник»

Налічує 456 носіїв.

За поширенням займає 10849 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

51. Пастухов-від «пастух», Той, хто пасе стадо, череду, отару і т. ін.

Налічує 1516 носіїв.

За поширенням займає 3126 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

52. Перевузник- місц. вар. назви зі збереження голосного до загальноукр. перевізник

Налічує 201 носіїв.

За поширенням займає 23847 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

53. Пивоваров- від назви роду занять пивовар

Налічує 1698 носіїв.

За поширенням займає 2751 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

54. Писаренко- від давньоукр. писарь «діловод у світському та церковних судах»

Налічує 6505 носіїв.

За поширенням займає 497 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

55. Поп- Тч,Хс, Ір. Рор- «священик»

Налічує 3294 носіїв.

За поширенням займає 1230 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

56. Порташ- від угор. апел. portás «швейцар», «сторож»

Налічує 104 носіїв.

За поширенням займає 42951 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

57. Пушкар- від арх. апел. пушкар, який у Карпатах позначав не артилериста, а мав зн. «стрілець», «сільський поліцай»

Налічує 511 носіїв.
За поширенням займає 9730 місце.
Найчастіше - на Галичині

58. Ревес- Ривіс. Угор. п-ще révész- «перевізник»

Налічує 40 носіїв.
За поширенням займає 89231 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

59. Решетар- від місц. укр. апел. решетар- «майстер з виготовлення решіт»

Налічує 193 носіїв.
За поширенням займає 24771 місце.
Найчастіше - на Поділлі

60. Рибалко- людина, яка займається рибальством.

Налічує 8283 носіїв.
За поширенням займає 361 місце.
Найчастіше - на Придніпров'ї

61. Рибальченко- жартівливе прізвисько рибалок.

Налічує 4771 носіїв.
За поширенням займає 779 місце.
Найчастіше - на Придніпров'ї

62. Ріхтер-Ірлява. Нім. п-ще Richter, що від співзвучного апел. –«староста», «суддя»

Налічує 222 носіїв.

За поширенням займає 21810 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

63. Сабо-від місц. мадяризму сабів- «кравець»

Налічує 667 носіїв.

За поширенням займає 7476 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

64. Сабов- від місц. мадяризму сабів- «кравець»

Налічує 2368 носіїв.

За поширенням займає 1856 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

65. Сакач- угор. прізвище від професії szakács- «кухар»

Налічує 54 носіїв.

За поширенням займає 72580 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

66. Секереш- угор. п-ще походить від апел. –«візник, їздовий, майстер»

Налічує 272 носіїв.

За поширенням займає 17985 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

67. Ситар- від укр. апел. ситар- «майстер, що виготовляє сита, ситник»

Налічує 982 носіїв.

За поширенням займає 5048 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

68. Ситникова- від апел. ситник- «майстер, що виготовляє сита»

Налічує 439 носіїв.

За поширенням займає 11251 місце.

Найчастіше - на Донщині

69. Січ-від апел. szöcs- «майстер, що виготовляє хутро та одяг»

Налічує 536 носіїв.

За поширенням займає 9276 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

70. Склярова- від укр. назви фаху скляр.

Налічує 3278 носіїв.

За поширенням займає 1240 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

71. Сокач- від апел. сокачка- «кухарка на весіллі»

Налічує 410 носіїв.

За поширенням займає 12044 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

72. Такач- зворотне запозичення угор. слов'янізму takács- «ткач»

Налічує 69 носіїв.

За поширенням займає 59917 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

73. Ткач- робітник, майстер, який виготовляє тканини на ткацькому верстаті.

Налічує 25628 носіїв.

За поширенням займає 56 місце.

Найчастіше - на Поділлі

74. Ткаченко-робітник, майстер, який виготовляє тканини на ткацькому верстаті.

Налічує 82270 носіїв.

За поширенням займає 6 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

75. Ткачук-робітник, майстер, який виготовляє тканини на ткацькому верстаті.

Налічує 45009 носіїв.

За поширенням займає 14 місце.

Найчастіше - на Поділлі

76. Токар- від ос. назви токарь, яка в Карпатах донедавна означала лише майстра з механічної обробки деревини

Налічує 10328 носіїв.

За поширенням займає 275 місце.

Найчастіше - на Буковині

77. Трубаш-від місц. укр. ос. назви трубаш- «трубач», утвореної за допомогою суф. –аш

Налічує 34 носіїв.

За поширенням займає 100096 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

78. Фабріцій-від хорв. чол. імені лат. пох. апел. знач. якого- «коваль, тесляр, робітник»

Налічує 406 носіїв.

За поширенням займає 12144 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

79. Фазекош- угор. п-ще від угор. апел. fazekas-« гоначар»

Налічує 63 носіїв.

За поширенням займає 64516 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

80. Фурман-застаріле – візник.

Налічує 6232 носіїв.

За поширенням займає 526 місце.

Найчастіше - на Поділлі

81. Чейпеш-від Чийпеш. Від апел. csépes- «той, хто молотить ціпом»

Налічує 829 носіїв.

За поширенням займає 5972 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

81. Чізмар-від csizma-чоботяр

Налічує 152 носіїв.

За поширенням займає 30905 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

82. Швець-майстер, який шиє взуття, чоботар.

Налічує 30951 носіїв.

За поширенням займає 35 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

83. Шевченко-майстер, який шиє взуття, чоботар.

Налічує 106340 носіїв.

За поширенням займає 2 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

84. Шевчук-від антр. швець ос.назви швець або від апел. шевко.-+юк.

Налічує 55851 носіїв.

За поширенням займає 11 місце.

Найчастіше - на Волині

85. Шепа-Мк,Вн. Пор. з нім. Scheppe, schöffe- «засідатель».

Налічує 290 носіїв.

За поширенням займає 16890 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

86. Шіпош-угор. п-ще від угор. апел. –«дудар», «сопілкар».

Налічує 298 носіїв.

За поширенням займає 16429 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

87. Шклянка-від скляр – майстер, що вставляє скло у вікна, двері тощо.

Налічує 84 носіїв.

За поширенням займає 51230 місце.

Найчастіше - на Галичині

88. Шкріба-Можливо, фоент. видозмінений середньовічний лат.апел. –«писар», «секретар»

Налічує 183 носіїв.

За поширенням займає 26058 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

89. Шмід-нім. п-ще, що зі співзвучного апел. у зн. «коваль**»**

Налічує 200 носіїв.

За поширенням займає 23993 місце.

Найчастіше - на Галичині

90. Шнайдман-від нім. п-ща з первісною семантикою «кравець».

Налічує 9 носіїв.

За поширенням займає 227294 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

91. Ягер- Від нім.ос. Jüger як на Зак. вживалися так зн. як «мисливець», «лісничий», «воїн гірської частини».

Налічує 106 носіїв.

За поширенням займає 42049 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

2.4. Прізвища, що походять від назв тварини

1. Бак- Уж, Мк. 1565. 1. Від імені грецького бога вина і виноробства Bakxa в його католицькому звучанні. 2. Від сербського діалекту бак- «бик». 3. Від угор**.** bak- «цап».

Налічує 953 носіїв.

За поширенням займає 5186 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

2. Бенчак-Тч, Хс, Ви. Бенчик-Одрехова. Від антропологічного Бенько + суфікс – ик або віл антропологічного Бень + суфікс чик. 2. Від карпатоукраїнського апелятива бенчик- «джміль».

Налічує 389 носіїв.

За поширенням займає 12680 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

3. . Беца-Пр, Св,Вл,Мж. Від сербського чи хорватського імені Беца, що співвідноситься повністю з Борислав. 2. Від «беца»-укр. неповторна жінка. 3. Гуц.дит.беця-«вівця»».

Налічує 944 носіїв.

За поширенням займає 5240 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

4. Бідзіля-Від рум. антроп. «шершень». 2. Від співвідносного апелятива «бджола».

Налічує 576 носіїв.

За поширенням займає 8661 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

5. Воронецький- Від антроп. Вороник або Воронич

Налічує 417 носіїв.

За поширенням займає 11841 місце.

Найчастіше - на Поділлі

6. Ворончук-від антр. Ворон або Ворона +чук

Налічує 644 носіїв.

За поширенням займає 7749 місце.

Найчастіше - на Поділлі

7. **Голуб-**від птаха або пестливої назви чоловіка.

Налічує 18602 носіїв.

За поширенням займає 115 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

8. Журавльов- від великого перелітного птаха.

Налічує 5972 носіїв.

За поширенням займає 568 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

9. Жучков- від комахи або про пронозливу, шахраювату людину.

Налічує 329 носіїв.

За поширенням займає 14946 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

10. Заяць- від місц. апел заяць в укр. говіркому місц звучанні.

Налічує 7732 носіїв.

За поширенням займає 400 місце.

Найчастіше - на Сіверщині

11. Зверькова-від місц. антр. Зверь+ков.

Налічує 34 носіїв.

За поширенням займає 100613 місце.

Найчастіше - на Причорномор'ї

12. Зозулич- від перелітного птаха.

Налічує 148 носіїв.

За поширенням займає 31608 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

13. Квочка- від загальноукр. назви квочка

Налічує 239 носіїв.

За поширенням займає 20284 місце.

Найчастіше - на Поділлі

14. Кіс-від назви птаха родини дроздів кіс, яка в укаючих гов. Вимовляється як кус.

Налічує 672 носіїв.

За поширенням займає 7425 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

15. Кобаль-1. Назви риби кобаль 2. Діал. хабаль- «коханець». 3. Від пол. імені Кубал 4. Кавбаль –апел. діалект. «дерев'яний черпак біля польової криниці».

Налічує 945 носіїв.

За поширенням займає 5227 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

16. Кобрин- від ант. Кобра, співвідносного з апел. кобра – «вид отруйної змії»

Налічує 1820 носіїв.

За поширенням займає 2554 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

17. Когут-від укр. діал. когут –«півень»

Налічує 11423 носіїв.

За поширенням займає 237 місце.

Найчастіше - на Галичині

18. Козловська- від коза – свійська тварина або про жваву, рухливу дівчину

. Налічує 5385 носіїв.

За поширенням займає 653 місце.

Найчастіше - на Волині

19. Козлюк-від коза – свійська тварина або про жваву, рухливу дівчину.

Налічує 1984 носіїв.

За поширенням займає 2316 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

20. Комар-від назви комахи комар, очевидно в метафор. Її знач. –«худа істота»

Налічує 7827 носіїв.

За поширенням займає 393 місце.

Найчастіше - на Волині

21. Комарі- від назви комахи комар, очевидно в метафор. Її знач. –«худа істота»

Налічує 168 носіїв.

За поширенням займає 28148 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

22. Коник-укр. утворення із суф. –ик. Пор. закарп. апел. коник- «демін. від кінь», «підставка для кування коня»

Налічує 3137 носіїв.
За поширенням займає 1314 місце.
Найчастіше - на Галичині

23. Кормош-1. Від угор. прикм. kormos- «закопчений», 2. Зв'язок п-ща з серб. апел. кормош- «якась комаха»

Налічує 731 носіїв.
За поширенням займає 6774 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

24. Кормош-Рурак-1. Від угор. прикм. kormos- «закопчений», 2. Зв'язок п-ща з серб. апел. кормош- «якась комаха»

Налічує 1 носіїв.
За поширенням займає 683483 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

25. Кот-здрібніле від кіт – домашня тварина.

Налічує 6058 носіїв.
За поширенням займає 555 місце.
Найчастіше - на Придніпров'ї

26. Кота- здрібніле від кіт – домашня тварина.

Налічує 72 носіїв.
За поширенням займає 57793 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

27. Кукла- давньослов. ос. назва, полісемія лексеми кукла. В укр. мові воно означає «личинку гусениці», «ляльку».

Налічує 1160 носіїв.

За поширенням займає 4224 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

28. Кулик- від невеликого болотяного птаха.

Налічує 26635 носіїв.

За поширенням займає 51 місце.

Найчастіше - на Галичині

29. Курочка- від антр. курка+ чка

Налічує 3971 носіїв.

За поширенням займає 973 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

30. Мадар-1. Угор. п-ще від апел. madár «птах», 2. Від кал. імені Мадард, що з Медард.

Налічує 437 носіїв.

За поширенням займає 11315 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

31. Макаус- 1.від укр. назви птаха коноплянки маколус. 2.з лат.бібл. імені Маковей.

Налічує 5 носіїв.

За поширенням займає 320579 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

32. Медвідь- від російської вимови ведмідь – великий лісовий ссавець або про незграбну, неповоротку, але сильну людину.

Налічує 7519 носіїв.

За поширенням займає 417 місце.

Найчастіше - на Сіверщині

33. Медве-від угор. medve-ведмідь.

Налічує 73 носіїв.

За поширенням займає 57517 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

34. Мушка- Ір,Вн,Хс. Апелятив мушка- «мала муха» чи в іншому значенні

Налічує 806 носіїв.

За поширенням займає 6141 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

35. Пава-від птаха «павлін»

Налічує 116 носіїв.

За поширенням займає 39060 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

36. Паук-від невеликої комахи

Налічує 1753 носіїв.

За поширенням займає 2646 місце.

Найчастіше - на Галичині

37. Пацюк- рід ссавців родини мишових (Muridae) ряду мишоподібні

Налічує 1382 носіїв.

За поширенням займає 3492 місце.

Найчастіше - на Сіверщині

38. Плиска-від місц. назви птаха плиска

Налічує 1729 носіїв.

За поширенням займає 2690 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

39. Рішко- від ссався rys-рись

Налічує 2610 носіїв.

За поширенням займає 1659 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

40. Рогаль- апел. погаль- «віл» з великими рогами, які не розходяться в різні сторони

Налічує 564 носіїв.

За поширенням займає 8821 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

41. Сарка- угор. прізвище від угор. слов'янізму «сорока»

Налічує 56 носіїв.

За поширенням займає 70747 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

42. Сікорський- від західнослов. назви птаха сікора- «синиця»

Налічує 1801 носіїв.

За поширенням займає 2586 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

43. Тюкалов-від угор. tyúk-апел. «курка»

Налічує 52 носіїв.

За поширенням займає 74074 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

44. Тягур- від місц. апел. тягур- «кінь, що добре тягне»

Налічує 351 носіїв.

За поширенням займає 14048 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

45. Форкош- від угор. лексеми farkas-«вовк»

Налічує 1194 носіїв.

За поширенням займає 4107 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

46. **Хробак**-від тварини

Налічує 262 носіїв.

За поширенням займає 18589 місце.

Найчастіше - на Галичині

47. **Худобин-**імовірно, від окремої чотириногої свійської сільськогосподарської тварини.

Налічує 3 носіїв.

За поширенням займає 407041 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

48. Худоян- імовірно, від окремої чотириногої свійської сільськогосподарської тварини.

Налічує 116 носіїв.

За поширенням займає 39155 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

49. **Цапець-** від цап. Від традиційної назви тварини цап.

Налічує 18 носіїв.

За поширенням займає 151434 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

50. Цапи- від цап. Від традиційної назви тварини цап.множина**.**

Налічує 1 носіїв.

За поширенням займає 636262 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

51. Цапко- від апел. цапко, який у слвц. мові означає «малий цап**»**

Налічує 1433 носіїв.

За поширенням займає 3337 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

52. **Шпак-** від невеликого перелітного птаха.

Налічує 14197 носіїв.

За поширенням займає 174 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

53. **Щур-**від апелятива щур в значенні «предок, пращур».

від ссавця родини мишоподібних або співучого птаха родини в'юркових.

Налічує 407 носіїв.

За поширенням займає 12126 місце.

Найчастіше - на Галичині

2.4.1. Неофіційна антропонімія

1. **Біланчик-** Білан+ чик. Від імені Білан. Воно функціонувало серед запорозьких козаків, а кличка білан для свійських тварин у Карпатах та на Балканах уживається дотепер.

Налічує 29 носіїв.
За поширенням займає 111363 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

2. **Бурко-** Можливе перенесення клички, яку дають місц. угорці гарчливим собакам.

Налічує 1558 носіїв.
За поширенням займає 3029 місце.
Найчастіше - на Волині

3. **Буркуш-** Можливо, твірною основою для п-ща стала кличка собаки Бурко, поширена в різних регіонах України.

Налічує 194 носіїв.
За поширенням займає 24609 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

4. Огар- від місц укр. апел. –«мисливська собака»

Налічує 764 носіїв.
За поширенням займає 6469 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

2.5. Прізвища, що походять від назв рослин

1. Бобик- дериват із демін. суф. –ик від давньослов. пнтропооснови бобь, яка співвідноситься з бот. назвою біб.

Налічує 2774 носіїв.
За поширенням займає 1533 місце.
Найчастіше - на Буковині

2. Гомба-від угор. слова gomba,що в перекладі означає гриб.

Налічує 107 носіїв.

За поширенням займає 41701 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

3. Горохов- від горох – польової і городньої рослини родини бобових.

Налічує 1331 носіїв.

За поширенням займає 3639 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

4. Греба- від «цвях», «гвоздика»

Налічує 151 носіїв.

За поширенням займає 30980 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

5. Гречка- від гречка – трав’яниста медоносна харчова рослин

Налічує 3349 носіїв.

За поширенням займає 1206 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

6. Калинич-від антр. калина+ич.

Налічує 2064 носіїв.

За поширенням займає 2198 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

7. Калинюк- від антр. калин або калина +юк.

Налічує 2045 носіїв.

За поширенням займає 2226 місце.

Найчастіше - на Буковині

8. Капуста-від назви рослини капуста

Налічує 2690 носіїв.

За поширенням займає 1595 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

9. Капустей- від п-ща Капуста+ей

Налічує 291 носіїв.

За поширенням займає 16802 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

10. Катран-1. Власне укр. або слц. утворення (від Катерина). 2. Від діал. тюрк. катран- «смола, дьоготь». 3. Від назви степової рослини катран 4.від укр діал. назви фартуха катран- «ганчірка»

Налічує 204 носіїв.

За поширенням займає 23483 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

11. Качановська- від антр. «качан»

Налічує 416 носіїв.

За поширенням займає 11852 місце.

Найчастіше - на Волині

12. Квак-від укр.діал. апел. квак- «бруква»

Налічує 572 носіїв.

За поширенням займає 8715 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

13. Космеда- імовірно, пол. п-ще, що з апел. коновал 2. Імовірне й угор. джерело, а саме угор. назва рослини –аґрус

Налічує 24 носіїв.

За поширенням займає 125828 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

14. Ладжун-1.від південнослов. чол. імені Ладжо 2. Від серб. назви рослини лагун- «дрік»

Налічує 103 носіїв.

За поширенням займає 43374 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

15. Мезив- від угор. апел. mezű- «поле», «рілля», «лука»

Налічує 3 носіїв.

За поширенням займає 393736 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

16. Пшеничний- від апел. пшениця як ос. назва на Волині

Налічує 2897 носіїв.

За поширенням займає 1452 місце.

Найчастіше - у Таврії

17. Ровжа- від назви рослини роза

Налічує 98 носіїв.

За поширенням займає 45221 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

18. Рожа- від назви декоративної квітки або відповідного ос. імені Рожа

Налічує 107 носіїв.

За поширенням займає 42006 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

19. Рябикова- патр. від антр. Рябинець, а останній- від рябина- «горобина»

Налічує 27 носіїв.

За поширенням займає 117024 місце.

Найчастіше - у Криму

20. Смерека- від місц. назви шпилькового дерева смереки

Налічує 908 носіїв.

За поширенням займає 5444 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

21. Соломка- від апел. соломка, який у Карпатах вживається у значення «соломинка»

Налічує 2225 носіїв.

За поширенням займає 1995 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

22. Сосунов- від антр. сосна, співзвучного назвою дерева

Налічує 77 носіїв.

За поширенням займає 55033 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

23. Хміляр-від укр. апел. хміль

Налічує 257 носіїв.

За поширенням займає 18965 місце.

Найчастіше - на Галичині

24. Хмелевська- від укр. апел. хміль

Налічує 1016 носіїв.

За поширенням займає 4873 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

25. Черешня-від апел. черешня, можливо, за червоний колір її плодів

Налічує 320 носіїв.

За поширенням займає 15363 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ МІКРОСИСТЕМИ ПРІЗВИЩ МІСТА БЕРЕГОВА

3.1. ПРІЗВИЩА УТВОРЕНІ ВІД ПРИСВІЙНОГО ВІДМІНКА

1. Абраменко-Прізвище Абраменко сталася від єврейського чоловічого імені Авраам (Абрам по-російськи). Закінчення енко позначає приналежність.

Налічує 1867 носіїв.

За поширенням займає 2483 місце.

Найчастіше - на Донщині

2. Абрамов-Прізвище Абрамов сталася від єврейського чоловічого імені Авраам (Абрам по-російськи). Закінчення - ів позначає приналежність.

Налічує 3671 носіїв.

За поширенням займає 1075 місце.

Найчастіше - у Криму

3. Буришин- Від андр. Буриха- «дружина Бури». Від чоловічого імені Бориша, Борислав.

Налічує 132 носіїв.

За поширенням займає 34943 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

4. Васильчин- Від андр. Василькі- «дружина Василя» або від демін. жін. імені Василька- «мала Василя».

Налічує 1 носіїв.

За поширенням займає 854428 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

5. . Величканич- Поляна. Від андр. Величканя «дружина Величка»

Налічує 110 носіїв.

За поширенням займає 40815 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

6. Величко- Від давньослов. чол. здр-пестл. імені Величко.

Налічує 19693 носіїв.

За поширенням займає 99 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

7. Вовкунович- від андр. Вовкуля «дружина Вовка»+ич.

Налічує 42 носіїв.

За поширенням займає 87413 місце.

Найчастіше - на Галичині

8. Данканич-Від андр. Данканя- «дружина Данка»

Налічує 1053 носіїв.

За поширенням займає 4693 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

9. Данча-від здр.-пестл. від чоловіч. імені Dancsa.

Налічує 327 носіїв.

За поширенням займає 15060 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

10. Іванишинець-від андр. Иваниха- дружина Ивана

Налічує 34 носіїв.

За поширенням займає 101594 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

11. Ільков-На Зак це п-ще становить законсервований угорцям староукр. присв. прикм.

Налічує 401 носіїв.

За поширенням займає 12309 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

12. Інкулінець-від андр. Інкуля- «дружина Інка»

Налічує 7 носіїв.

За поширенням займає 269955 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

13. **Лацо-** від андр. Лацаня- «дружина Лаца»

Налічує 127 носіїв.

За поширенням займає 36150 місце.

Найчастіше - на Галичині

14. **Луканич-** укр. антр. Луканя- дружина Луки

Налічує 61 носіїв.

За поширенням займає 66452 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

15. **Макаров-** від давньогрецького Макар.(присвійний відмінок)

Налічує 7449 носіїв.

За поширенням займає 421 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

16. **. Павлишин-** від укр. андр. Павлиха –дружина Павла+суф. –ин

Налічує 3483 носіїв.

За поширенням займає 1146 місце.

Найчастіше - на Галичині

17. Павлов- від укр. андр. Павлов- присв.

Налічує 10929 носіїв.

За поширенням займає 253 місце.

Найчастіше - на Буджаку

18. **Петров-** кн. вар. присвійного прикм. на –ов закріплено як прізвище.

Налічує 14638 носіїв.

За поширенням займає 168 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

19. Петрович- кн. вар. присвійного прикм. на –ович закріплено як прізвище.

Налічує 2326 носіїв.

За поширенням займає 1891 місце.

Найчастіше - на Волині

20. **Тараканчикова-** від андр. Тарканя- «дружина Тарка»

Налічує 6 носіїв.

За поширенням займає 282240 місце.

Найчастіше - на Донщині

21. **Федінішинець-** від андр. Федишина- «дружина Федина»+ инець

Налічує 8 носіїв.

За поширенням займає 249854 місце.

Найчастіше - на Донщині

22. **Фединишинець-** від андр. Федишина- «дружина Федина»+ инець

Налічує 196 носіїв.

За поширенням займає 24372 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

23. **Філіпова**-«дружина Філіпа» присв.

Налічує 2741 носіїв.

За поширенням займає 1557 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

24. **Юришинець-**Тч, Хс.Від андр. Юриха- «дружина Юра або Юри»+ инець.

Налічує 439 носіїв.

За поширенням займає 11248 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

25. Юрчишин- Мк. Хресний батько Андрей Юрчишин. «дружина Юрка»+ин.

Налічує 29635 носіїв.

За поширенням займає 40 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

3.2. Прізвища, які вказують на стосунки або родинні зв'язки

1. Бабяк- Уж. XV-XVI Babiak-Самбір. 1618. От Бабьяка Петра-Чертіж Від антр. Баба+ -як.

Налічує 1016 носіїв.

За поширенням займає 4876 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

2. Барат- Св, Мж. Від угорського слов'янізму barát- друг.

Налічує 79 носіїв.

За поширенням займає 53824 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

3. Зятюк-п-ще Ziatiuk –Семичів на Бойк. Зять + юк.

Налічує 249 носіїв.

За поширенням займає 19520 місце.

Найчастіше - на Галичині

4. Матушак- укр. утв. з суф. –ак від антр. Матуш або від буков. матуша-«тітка, батькова або материна сестра»

Налічує 89 носіїв.
За поширенням займає 48866 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

5. Кобаль-1. Назви риби кобаль 2. Діал. хабаль- «коханець». 3. Від пол. імені Кубал 4. Кавбаль –апел. діалект. «дерев'яний черпак біля польової криниці».

Налічує 945 носіїв.
За поширенням займає 5227 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

6. Кохан-лексема кохан могла мати різні конотації, напр. «коханий», «коханець»

Налічує 5102 носіїв.
За поширенням займає 694 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

7. Кохно- лексема кохан могла мати різні конотації, напр. «коханий», «коханець»

Налічує 773 носіїв.
За поширенням займає 6411 місце.
Найчастіше - на Волин

8. Кохлик- лексема кохан могла мати різні конотації, напр. «коханий», «коханець»

Налічує 2 носіїв.
За поширенням займає 520586 місце.
Найчастіше - на Донщині

9. Попович- від апел. попович- «син попа»

Налічує 28729 носіїв.

За поширенням займає 43 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

10. Чіка- від молд. чол. імені Чике 2. Від південнослов. ос. назви Чико- «дядько», 3. Від хорв. гіпок. чол. імені Чіка

Налічує 173 носіїв.

За поширенням займає 27506 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

3.3. ПРІЗВИЩА, ЯКІ ВІДОБРАЖАЮТЬ ВАДИ ЛЮДЕЙ

1. Бабухін- п-ще Babuch –Крива. Того ж походж., що й лемк. Прикм. Бабухатий- «пузатий, череватий»

Налічує 30 носіїв.

За поширенням займає 110202 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

2. Бота- Від південнослов. імені Бота, співвідносного з повними іменами Богдан, Боримир. Перенес. знач. якого «дурень», у гуцулів- ще й «товстун», «пузань».

Налічує 290 носіїв.

За поширенням займає 16850 місце.

Найчастіше - на Буковині

3.Бурч- антр. Бурч у формі род. відм. Від місц. угор. прикм. burcsa- розкуйовджена дівчина.

Налічує 394 носіїв.

За поширенням займає 12524 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

4. Бурчу- антр. Бурч у формі род. відм. Від місц. угор. прикм. burcsa- розкуйовджена дівчина.+суф –у.

Налічує 55 носіїв.
За поширенням займає 71374 місце.
Найчастіше - на Буджаку

5. Ганжур- мав якусь ваду.

Налічує 43 носіїв.
За поширенням займає 85512 місце.
Найчастіше - на Запорожжі

6. Жирош-від давньослов. імені Жирошь, Жирослав. 2. Від угор. п-ща zsiros- «жирний, міцний»

Налічує 84 носіїв.
За поширенням займає 51278 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

7. Зубанич-від андр. Зубаня- «дружина Зуба» або бойк. апел. зубаня- «зубата жінка». 2. Від метафоризованого апел. зубаня- «дрючок із гілками для сушіння сіна»

Налічує 285 носіїв.
За поширенням займає 17163 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

8. Зубенко-від антр. зуб+енко

Налічує 5719 носіїв.
За поширенням займає 604 місце.
Найчастіше - на Слобожанщині

9. Канчій- угор. утворення від апел. kancsi-«косоокий, зизоокий»

Налічує 196 носіїв.

За поширенням займає 24453 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

10. Канчій- угор. утворення від апел. kancsi-«косоокий, зизоокий»

Налічує 196 носіїв.

За поширенням займає 24453 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

11. Куц- куц-«кульгавий, кривий» .

Налічує 5522 носіїв.

За поширенням займає 633 місце.

Найчастіше - на Галичині

12. Пащенко- мав великий і некрасивий рот, як паща (звіра, риби).

Налічує 13194 носіїв.

За поширенням займає 191 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

13. Рубіш- фонетична видозміна слов. п-ка Грубіш- «товстун»

Налічує 257 носіїв.

За поширенням займає 18972 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

14. Стримба- рум. п-ще, що з апел. strimb-«кривий», «косий»

Налічує 24 носіїв.

За поширенням займає 127360 місце.

Найчастіше - на Поділлі

3.4. ПРІЗВИЩА, ЩО ІДЕНТИФІКУЮТЬ ЛЮДИНУ ЗА НАЦІОНАЛЬНІСТЮ

1. Басараб- Мж,Мк,Ір,Св. Від місц. етн. Басараб- «бесарабець».

Налічує 3679 носіїв.

За поширенням займає 1070 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

2. Бойчук- Рх,Тч. Від карпат. жін. етн. бойки- «бойкиня».

Налічує 18364 носіїв.

За поширенням займає 118 місце.

Найчастіше - на Галичині

3. Волохін- Від лексеми волох у її етнічному значенні «волошин», спеціально-професійному значенні «гірський пастух» або територіальному значенні,тобто «буковинець».

Налічує 150 носіїв.

За поширенням займає 31265 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

4. Волошин-Мк, Уж, Ір,Хс. Від давнього етн. волошин «румун».

Налічує 19745 носіїв.

За поширенням займає 98 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

5. Керечан-від місц. короткого катойк. керечан- виходець із с.Керецькі, що на Св.

Налічує 235 носіїв.

За поширенням займає 20675 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

6. Козак- від козак, вільна людина, житель Запоріжжя.

Налічує 24972 носіїв.

За поширенням займає 59 місце.

Найчастіше - на Галичині

7. Красняник-від місц. укр. катойк. красняник –виходець із с. Красни.

Налічує 372 носіїв.

За поширенням займає 13251 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

8. Кручаниця- правдоподібно, катойк. кручаниця- «виходець із населеного пункту Круча»

Налічує 80 носіїв.

За поширенням займає 53257 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

9. Литвин-Литвин, Литвиненко – від литвин (литовець чи білорус).

Налічує 19010 носіїв.

За поширенням займає 111 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

10. Магера- від старопол. антр. magier- апел. зн. якого- «мадяр». 2. Від пол. ос. назви mager, що з нім.- «худий»

Налічує 859 носіїв.

За поширенням займає 5765 місце.

Найчастіше - на Поділлі

11. Мадяр- від місц. традиційного етн. мадяр- «угорець»

Налічує 1217 носіїв.

За поширенням займає 4031 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

12. Мазур- від мазури, етнічна група, що мешкає на північному сході Польщі

.Налічує 29562 носіїв.

За поширенням займає 41 місце.

Найчастіше - на Поділлі

13.Маскаль-1. Від місц. традиційного етн. маскаль- «росіянин» 2. Від слц. або пол. апел. maskal- «вівсяний коржик»

Налічує 303 носіїв.

За поширенням займає 16170 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

14. Модьороші- від угор. етн. –«угорець, угорський»

Налічує 3 носіїв.

За поширенням займає 403261 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

15. Муска- Ір,Вн,Бг. Давнє угор. найменування росіян muszka, співвідн. з укр. «москаль»

Налічує 343 носіїв.

За поширенням займає 14391 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

16. Неймет-трад. угор. етн. német- «німець»

Налічує 438 носіїв.

За поширенням займає 11281 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

17. Олас- від угор. етн. olasz- «італієць»

Налічує 56 носіїв.

За поширенням займає 70351 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

18. Орос-Хс,Тч,Вн. Угор. етн. orosz-«русин, руський»

Налічує 3498 носіїв.

За поширенням займає 1140 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

19. Поліщук-від поліщуки, етнографічна група українців

Налічує 53100 носіїв.

За поширенням займає 12 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

20. Поляк- Вб, Пр, Уж,Мк. Від етн. поляк,якими називали осіб пол. національності

Налічує 3824 носіїв.

За поширенням займає 1022 місце.

Найчастіше - на Буковині

21. Рогов- від змадяризованого укр. ойк. Rahó- «рахівчанин»

Налічує 1069 носіїв.

За поширенням займає 4599 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

22. Роговський- від змадяризованого укр. ойк. Rahó- «рахівчанин»+ ський

Налічує 877 носіїв.

За поширенням займає 5647 місце.

Найчастіше - на Волині

23. Русин-від русини, самоназва жителів Закарпаття.

Налічує 4613 носіїв.

За поширенням займає 809 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

24. Рущак- укр. утворення з суф.-як від антр. Руско або від антр. Руський

Налічує 2182 носіїв.

За поширенням займає 2052 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

25. Сас- від угор. етн. szász- особа, що належить до трансільв. або спіських саксонців

Налічує 2586 носіїв.

За поширенням займає 1680 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

26. Спишак- слц. або укр. катойк. спішак, що від слов.ойк. Spis, тобто «виходець із ком. Спіш»

Налічує 240 носіїв.

За поширенням займає 20226 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

27. Товтин- від місц. етн. товтин- «словак»

Налічує 739 носіїв.

За поширенням займає 6702 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

28. Турянін- від закарп. катойк. турянин- «житель Турянської долини»

Налічує 6 носіїв.

За поширенням займає 288279 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

29. Чех- від етн. чех. 2. Від давньослов. імені Чех. 3. Найбільш імовірно, від назви давньої золотої чи срібної грошової одиниці

Налічує 2517 носіїв.
За поширенням займає 1739 місце.
Найчастіше - на Галичині

30. Швед-від швед, житель Швеції.

Налічує 4903 носіїв.
За поширенням займає 735 місце.
Найчастіше - на Галичині

3.5. Прізвища, що утворені від місця або населеного пункту

1. Бакай-- вдова Bakai Orsola- Мужієво. Від антр. Бак або Бако+ суф. -ай

Налічує 530 носіїв.
За поширенням займає 9374 місце.
Найчастіше - на Поділлі

2. Баркасі- Уж, Мк. Угор. утворення від закарп. ойк Barkasz (по-укр. Баркасово).

Налічує 196 носіїв.
За поширенням займає 24430 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

3. Барна- Пр, Уж, Мк. Від назви села Barnabasi Barna- зникле село Дравці біля м. Берегово. 2. Від угор.апел., що означає «брюнет, смаглявий».

Налічує 1862 носіїв.
За поширенням займає 2486 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

4. Белла –Св, Ір, Вн, Мк. 1649- Крайня Мартинка. Bela-Розтока, річка

Налічує 181 носіїв.

За поширенням займає 26360 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

5. Березюк- від карпатського ойконіма Березово чи Березів.

Налічує 4789 носіїв.

За поширенням займає 771 місце.

Найчастіше - на Волині

6. Бендак-Перегінське, Імовірно, з пол. п-ща Бодак (Бенда, яке містить патр. Суфікс-ак) 2. Менш правдоподібно «високий каптур перських дервішів».

Налічує 149 носіїв.

За поширенням займає 31298 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

7. Бігарі-див. Бігарій. Мк,Вл, Вн, Уж. -1575. Угор. утворення з формантом-і від нащви ком. Bihar (Угорщина).

Налічує 251 носіїв.

За поширенням займає 19356 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

8. Білак-Вн, Ір, Мк,Св. Пор. ще похідні та спол. П-ща 1819р.- Хревт на Лемк.

Налічує 2073 носіїв.

За поширенням займає 2183 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

9. Болажі-від с. Болажієво Закарпатської області.

Налічує 4 носіїв.

За поширенням займає 355140 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

10. Бровді- угор. дериват. із суф. шляхетності від давнього місц. ойк. Ьродь,тобто Брід, який функціонував на зах. околиці Мукачева.

Налічує 576 носіїв.
За поширенням займає 8662 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

11. Ващук- Від Вашко,тобто від того ж антр., що йп-ще Вашко. У с. Завадка на Лемківщині.

Налічує 5505 носіїв.
За поширенням займає 636 місце.
Найчастіше - на Волині

12. Вешелені- Угор. утворення від ойк. (сучасне місто)

Налічує 26 носіїв.
За поширенням займає 119669 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

13. Вислоцкий- Від гал-лемк. топ. Вислік у його пол. фонетиці.

Налічує 21 носіїв.
За поширенням займає 139126 місце.
Найчастіше - на Придніпров'ї

14. Візауер-Чорна Тиса. нім. прикм. із суф. –er.

Налічує 8 носіїв.
За поширенням займає 237227 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

15. Волков-Виноградів. Від східнослов. ойк.

Налічує 13636 носіїв.

За поширенням займає 185 місце.

Найчастіше - на Буджаку

16. Волянський-Прикметник від апел. воля або ойк. Воля.

Налічує 1120 носіїв.

За поширенням займає 4381 місце.

Найчастіше - на Галичині

17. Габор-Правдоподібно, пов’язане зі східнослов. ойк.

Налічує 1450 носіїв.

За поширенням займає 3291 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

18. Горянський-1. Від серб. імені Горян. 2. Регулярне прикм. утворення від місц. ойк. Горяни

Налічує 333 носіїв.

За поширенням займає 14809 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

19. Ендрик-Endréd –«трансільванія»

Налічує 10 носіїв.

За поширенням займає 215503 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

20. Ердей-угор. прикм. від макротоп. Erdély (Трансільванія)

Налічує 90 носіїв.

За поширенням займає 48553 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

21. Ілошвай- угор. прикм. з суф. –і від угор. ойк. Іршава.

Налічує 50 носіїв.

За поширенням займає 76572 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

22. Ільницький-прикм. від прикарп. ойк. Ільник.

Налічує 3184 носіїв.

За поширенням займає 1295 місце.

Найчастіше - на Галичині

23. Камінська- від ойк. Камень, що на Лемк + ський

Налічує 6099 носіїв.

За поширенням займає 548 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

24. Кубіній-угор. утворення з формантом –і від слц. ойк. Кубін, що на Ораві.

Налічує 8 носіїв.

За поширенням займає 240938 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

25. Магурська- від топоніма Магура.

Налічує 164 носіїв.

За поширенням займає 28814 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

26. Петровці- походить від ойконіма Petrovce**.**

Налічує 340 носіїв.

За поширенням займає 14483 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

27. Потокі- угор. ойк. Поток.

Налічує 331 носіїв.

За поширенням займає 14867 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

28. Потор- угор. ойк. Potor .

Налічує 4 носіїв.

За поширенням займає 345015 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

29. Сатмарі- воно угор. прикм. утворенням від назви ком. Satmar

Налічує 99 носіїв.

За поширенням займає 44610 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

30.Секельгіді-угор. утворення з формантом- і від назви м. Cegléd

Налічує 6 носіїв.

За поширенням займає 289990 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

31. Селей- угор. утворення –і від ойк.

Налічує 6 носіїв.

За поширенням займає 290004 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

32. Серенчі- угор. прикм. від місц. ойк. Серенчівці

Налічує 3 носіїв.

За поширенням займає 404566 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

33. Сіладі- від топ. Szilágy, що в ком. Саболч.

Налічує 464 носіїв.
За поширенням займає 10684 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

34. Студинко- від ойк.Студинка, що на Зак.

Налічує 1 носіїв.
За поширенням займає 622456 місце.
Найчастіше - на Запорожжі

35. Шаркезі-Олешник. Угор. утворення з формантом-і., який у перекладі означає той, що між болотами.

Налічує 239 носіїв.
За поширенням займає 20321 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

3.6. Прізвищ, що змодельовані іншим способом

Онімні одиниці постають вербалізованими відображеннями в свідомості реципієнта об'єкта найменування та репрезентують одиничні поняття про певний об'єкт або ж становлять результат різноманітних семантичних модифікацій.

3.6.1. Від інших антропонімів

1. Білінец-Ір,Мк,Хс. Від давнього антр. Біла або Біля+инець.згадується ще в 1604р. поширене в Сербії.

Налічує 2 носіїв.
За поширенням займає 471195 місце.
Найчастіше - у Криму

2. Борка-Від антр. Бора+ ка. Пор. ще дериват Мичко Боркович- Перемишль. П-ща Борка, Борко поширені в Хорватії та Польщі.

Налічує 1212 носіїв.

За поширенням займає 4051 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

3. Косюч- від антр. Кіс, Кос, Кус.

Налічує 20 носіїв.

За поширенням займає 141742 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

4. Кузик-від антр. Кузь або Кузьо+ ик.

Налічує 4349 носіїв.

За поширенням займає 873 місце.

Найчастіше - на Буковині

5. Лаврісь- пос прикм. від антроп. Лавер в укаючій гов**.**

Налічує 2 носіїв.

За поширенням займає 497910 місце.

Найчастіше - на Донщині

6. Панов- угор. або укр. утв. суф. –ов. Від антр. пан

Налічує 3004 носіїв.

За поширенням займає 1384 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

7. Перчі- від антр. Пера.

Налічує 82 носіїв.

За поширенням займає 52111 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

8. Попель- від антр. Попела+ рум. демін. суф.

Налічує 975 носіїв.

За поширенням займає 5076 місце.

Найчастіше - на Волині

9. Попфалуші- угор. прикм. papfalva в перекладі на укр.- «Попове село»

Налічує 76 носіїв.

За поширенням займає 55375 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

10. Садварі- від пол. п-ща Sadyk, що в ком. Торна.

Налічує 131 носіїв.

За поширенням займає 35135 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

11. Салейчук- укр. утворення з суф. –чук від антр. Салей

Налічує 75 носіїв.

За поширенням займає 56012 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

12. Тодерішко- від рум. антр. Тодер- кваліт. суф.-ішка.

Налічує 12 носіїв.

За поширенням займає 192007 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

3.6.2. Від назв страв та продуктів

1. Богачов- Від закарпатського мадяризму богач- «корж».

Налічує 1244 носіїв.

За поширенням займає 3921 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

2. Боршош- Правдоподібно, від місц. угор. прикм. «перчений». Менш імовірно, що воно пов’язане молд. чи болг. Назвою борщу-борщ.

Налічує 725 носіїв.
За поширенням займає 6851 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

3. Брускі- виник антр. Брус у род. Відм. Від серб. апел. бруса «молозиво», «затверділе від молока місце на соску».

Налічує 16 носіїв.
За поширенням займає 163526 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

4. Галушка- від галушка – шматок прісного тіста, зварений на воді чи молоці.

Налічує 5374 носіїв.
За поширенням займає 658 місце.
Найчастіше - на Придніпров'ї

5. Кашук-від антр. каша.

Налічує 280 носіїв.
За поширенням займає 17498 місце.
Найчастіше - на Придніпров'ї

6. Кисіль-від рідкої страви з домішком крохмалю.

Налічує 6761 носіїв.
За поширенням займає 479 місце.
Найчастіше - на Слобожанщині

3.6.3. Від назви музичного інструмента чи танцю

1. Бубняк- Від антр. бубен-бубон.

Налічує 303 носіїв.

За поширенням займає 16208 місце.

Найчастіше - на Галичині

2. Великоклад- Пацканьово, Ужгород. Складення прикметникової основи великий та слц. klada-колода або клада болг. «вогнище»

Налічує 19 носіїв.

За поширенням займає 146758 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

3. Гопак-суч, недавно переосмислений (за аналогією до укр. національно танцю гопак)

Налічує 308 носіїв.

За поширенням займає 15907 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

4. Джеженяк-juja- тур. походж.- «іграшка, цяця»

Налічує 16 носіїв.

За поширенням займає 163722 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

5. Ляля-від лялька «іграшка»

Налічує 51 носіїв.

За поширенням займає 75179 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

6. Тарабій- співвідносне з апел. тарабан- «барабан»

Налічує 25 носіїв.

За поширенням займає 122921 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

3.6.4. Антропоніми, що вказують на назву свята

1. Великодний- від назви свята Великдень.

Налічує 460 носіїв.

За поширенням займає 10779 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

2. Івандель-від гуц. назви свята Ивандель-свято Івана Купала

Налічує 23 носіїв.

За поширенням займає 130016 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

3.6.5. Антропоніми що вказують на місцезнаходження

1. Задорожний-за дорогою.

Налічує 5347 носіїв.

За поширенням займає 663 місце.

Найчастіше - на Поділлі

2. Заріцкий-від прикм. заріцький- «той, що за річкою»

Налічує 13 носіїв.

За поширенням займає 184016 місце.

Найчастіше - на Галичині

3. Лісовець-у лісі

Налічує 1517 носіїв.

За поширенням займає 3123 місце.

Найчастіше - на Волині

4. Луговий-за лугом

Налічує 2213 носіїв.

За поширенням займає 2018 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

5. Островський- на острові.

Налічує 4528 носіїв.

За поширенням займає 831 місце.

Найчастіше - на Волині

3.6.6. Антропонімія, що походить від назв хвороби

1. Коростиль-укр. утворення від короста

Налічує 55 носіїв.

За поширенням займає 71739 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

2. Сароз- що з прикм. száraz-«сухий»

Налічує 69 носіїв.

За поширенням займає 59975 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

3.6.7. Антропоніми що вказують на час

1. Секунда- від часу

Налічує 79 носіїв.

За поширенням займає 53640 місце.

Найчастіше - на Волині

3.6.8. Прізвища, що утворені від частини тіла

1. Веждел- Ір, Мж.1773. староста Веретичів біля Гукливого на Вл. П-ще пов’язане з рум. п-щем або з болг. апел. вежда «брова».

Налічує 165 носіїв.

За поширенням займає 28723 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

2. Головко-від апел. головка- «мала голова», «розумна голова» чи якесь ін. зн.

Налічує 18019 носіїв.

За поширенням займає 124 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

3. Кулакова- від укр. апел. кулак- «п’ястук»

Налічує 2884 носіїв.

За поширенням займає 1463 місце.

Найчастіше - на Донщині

4. Райнога- від нижньої кінцівки тіла людини чи тварини.

Налічує 2 носіїв.

За поширенням займає 554122 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

5. Перинець- від антр. Пера, що є серб.-хорв. гіпок. вар. чол. імені Петр 2. Від слц. метафоризованого апел. pera- губа

Налічує 25 носіїв.

За поширенням займає 122058 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

6. Ребрик- Ір, Вн. Укр. утворення з суф. –ик від ребро

Налічує 1054 носіїв.

За поширенням займає 4685 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

7. Сойма- від бойк. апел. сойи- «скроня»

Налічує 1611 носіїв.

За поширенням займає 2920 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

8. Ступак-від поліасемантичного апел. ступак- «ступня»

Налічує 6175 носіїв.

За поширенням займає 537 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

9. Щока-Ір,Мк. Від українського апелятива щока –частина обличчя, видиця.

Налічує 415 носіїв.

За поширенням займає 11878 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

3.6.9. Прізвищеві назви, що пов'язані з біблійними або міфологічними явищами

1. Лапко-морф. видозміна незасвідченого п-ща Лапка. 1. Серб. діал. лапо- «крадій», та апел. лапов- «злодій», укр. діал. «лапати»- ловити. Пор. ще місц. укр. апел. мухолапка- «мухоловка»

Налічує 2096 носіїв.

За поширенням займає 2161 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

2. Логойда- від укр. діал. ос. назви логойда- «бродяга, волоцюга»

Налічує 822 носіїв.

За поширенням займає 6022 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

3.Селемен- від слов. селемен- «злий дух»

Налічує 132 носіїв.

За поширенням займає 34927 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

4. Шабаш-від нічного зборища нечистої сили (1) або завершення роботи (2).

Налічує 271 носіїв.

За поширенням займає 17990 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

5. Шалигіна-з апел. szakaga- «гультяй», «волоцюга».

Налічує 494 носіїв.

За поширенням займає 10052 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

6. Шатан-від апел. шатан-«чорт», відмого українцям.

Налічує 1 носіїв.

За поширенням займає 585522 місце.

Найчастіше - на Сіверщині

3.6.10. Прізвища, які вказують на погодні умови

1.Каменцький-від східнослов. kamenec-атмосферні опади «град»

Налічує 1 носіїв.

За поширенням займає 774916 місце.

Найчастіше - на Буджаку

2. Мага-від давньор. апел. мага «імла». Від чол. імені босн. Мусульм. Maha, яке є гіпок. вар. повного імені Mahmud.

Налічує 603 носіїв.

За поширенням займає 8273 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

3. Снігур-від «сніг»

Налічує 4197 носіїв.

За поширенням займає 905 місце.

Найчастіше - на Буковині

4. Шуга-від укр. апел. шуга-«перший лід»

Налічує 17 носіїв.

За поширенням займає 158629 місце.

Найчастіше - на Закарпатт

3.6.11. Сільське приладдя

1. Бурдюх- від антроп. Бурда+ юх. Від апел. бурдюк- «мішок із козячої або телячої шкіри для зберігання молочних продуктів».

2. Бутелла- До цього гнізда належать і закарп. п-ща Ботеляка, Ботелко, Бутал. Від «округла куляста пляшка». До речі, у серб. бутел- в знач. пляшка вживається дотепер.

Налічує 20 носіїв.

За поширенням займає 140163 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

3. Вагані- від польського апелятива ваган «міра сипких тіл», «бочка».

Налічує 3 носіїв.

За поширенням займає 440516 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

4. Ваш- Ір, Уж, Св, 1458. Менш імовірне пох. з давнього угор. «залізо».

Налічує 762 носіїв.

За поширенням займає 6490 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

5. Гоблак- від місц.апел. гоблик, гобель- «рубанок»

Налічує 9 носіїв.

За поширенням займає 231484 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

6. Карасев- від буков. апел. карас- «вид покрівлі з очерету»

Налічує 77 носіїв.

За поширенням займає 54900 місце.

Найчастіше - у Криму

7. Кардош-угор. п-щеве утворення Kardos походить від апел. «шабліст»

Налічує 49 носіїв.

За поширенням займає 78182 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

8. Коник-укр. утворення із суф. –ик. Пор. закарп. апел. коник- «демін. від кінь», «підставка для кування коня»

Налічує 3137 носіїв.

За поширенням займає 1314 місце.

Найчастіше - на Галичині

9. Коноваленко-від коновал, той, хто не маючи ветеринарної освіти, займався каструванням і лікуванням коней.

Налічує 5543 носіїв.

За поширенням займає 628 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

10. Лемешко- від апел. лемеш «леміш», тобто «частина плуга, що підрізує шар землі»

Налічує 2648 носіїв.

За поширенням займає 1627 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

11. Ливч- від місц. угор. мадяризму ливч- «люшня»

Налічує 12 носіїв.

За поширенням займає 191326 місце.

Найчастіше - на Волині

12. Лупак- від п-ща Лупа або імені Луп+ -ак. Або від апел. лупак- «колотий, неотесаний камінь»

Налічує 378 носіїв.

За поширенням займає 13011 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

13. Лучок- від антр. Лука+ок як у п-щі Пальок. Від бойк. апел. Лучок—«лук», «смичок»

Налічує 65 носіїв.

За поширенням займає 62733 місце.

Найчастіше - на Сіверщині

14. Різак- від бойк. апел. різак- «пристрій, на якому різали січку, обрізували солом'яні китиці для ушивання стріхи»

Налічує 566 носіїв.

За поширенням займає 8800 місце.

Найчастіше - на Буковині

15. Розгоні- від антр. Rozgon з первісною семантикою «розгін»

Налічує 73 носіїв.

За поширенням займає 57219 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

16. Росоха-від місц. укр. або пол. апел. росоха- «колода», «дрючок, палиця з вилоподбним кінцем»

Налічує 2292 носіїв.

За поширенням займає 1933 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

17. Чопик- від антр. Чіп, Чуп або Чоп+ ик. Або апел. чопик- «затичка»

Налічує 1693 носіїв.

За поширенням займає 2764 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

18. Шипович-Св. Від антр. шип –«гострий виступ»

Налічує 396 носіїв.

За поширенням займає 12455 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

19. Шелемба-Тч,Хс. Імовірно, перекручений вар. місц. укр. апел. селемба-«брус», «поперечна балка».

Налічує 1031 носіїв.

За поширенням займає 4795 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

20. Штеля-від укр. апел. штиль- «дерев’яний дрючок для переношування кіп сіна, соломи».

Налічує 46 носіїв.

За поширенням займає 81103 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

21. Щерба-Мк, Рх,Св,Пр. Sczcerba-Боднарка,Завадка Руська, Лупків та ін.

Давньословянська лексема щьрб- «щербатий, вищерблений,щербина, шкода».

Налічує 3982 носіїв.

За поширенням займає 965 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

3.6.12. Прізвища, що позначають одяг

1. Бочкор- Нині п-ще сприймається як типова угор. лексема bocskor- «постіл». Однак, можливо, що п-ще переосмисленням укр. лексеми бочкар як наслідок тривалих укр. угор. взаємин. Або «взуття, теплі черевики»

Налічує 627 носіїв.

За поширенням займає 7943 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

2. Грудняк-Пор. пол. п-ще. Від серб-хорв. грудньак-«куртка, тілогрійка»

Налічує 46 носіїв.

За поширенням займає 81371 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

3. Шуба-від укр. або рум. назви верхнього жіночого одягу. – дружина «Шуби».

Налічує 1602 носіїв.

За поширенням займає 2939 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

3.2. Прізвища, які не вдалося дослідити

1. Скраль- пох.п-ща нез'ясоване.

Налічує 170 носіїв.

За поширенням займає 27980 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

2. Чедрекі- від угор. утворення, не розуміючи первинного значення

Налічує 40 носіїв.

За поширенням займає 89707 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

3. Фуцур-від антр. Фуц+ ур. Зн. твірної основи нечітке.

Налічує 296 носіїв.

За поширенням займає 16566 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

4. Кенийз-орієнтовано на сучасну мову.

Налічує 98 носіїв.

За поширенням займає 45086 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

5. Кучінка- теоретивно кожне з прізвищ могло стати основою для п-ща Кучінка, однак, враховуючи природу голосного другого складу, а особливо його наголошеність, вважаємо, що на Зак воно є п-щем пол. пох.

Налічує 323 носіїв.

За поширенням займає 15233 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

Розділ 4. Частиномовна приналежність антропоніма

Незважаючи на те, що прізвище може бути виражене різними частинами мови, найбільшу групу прізвищ становлять- відіменникові. Також розглядаючи прізвища, можна стверджувати, що на території Берегова є тільки одне подвійне прізвище. Тобто 99 % прізвищ є простими.

Зокрема, прізвища ті, які походять від жіночих та чоловічих імен, а також ті, які позначають назву тварин та рослин за частиномовною приналежність відіменникові і собою становлять більшу частину антропонімів досліджених у роботі.

Також присутня велика кількість віддієслівних та відприкметникових і тільки одиночні випадки ті, які мають частиномовну приналежність другорядних членів речення, а саме: додатків, означень і обставин.

4.1. Відіменникові антропоніми

Найбільша група серед визначених, адже до неї належать всі прізвища, що вказують на:

- Чоловічі та жіночі імена;
- Професію та рід діяльності;
- Музичний інструмент чи танець;
- Частину тіла людини;
- Погодні умови;
- Назву тварини та рослини тощо.

А також були одиночні відіменникові антропоніми, що не відносилися до жодної з класифікацій.

1.Биба- Імовірно, від пд.слов.чоловічого імені Biba. 2. Від місц.укр. биба- «болячка».

Налічує 681 носіїв.
За поширенням займає 7295 місце.
Найчастіше - на Придніпров'ї

2. Біба- Імовірно, від пд.слов.чоловічого імені Biba. 2. Від місц.укр. биба- «болячка».

Налічує 561 носіїв.
За поширенням займає 8865 місце.
Найчастіше - на Сіверщині

3. Бурса-п-ще однозначно апелятивного пох. З-поміж усіх значень, які могли стати його основою, найімовірнішими є пол. сема «гаманець».

Налічує 508 носіїв.
За поширенням займає 9798 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

4. Глагола- семантично від «глаголи»

Налічує 429 носіїв.
За поширенням займає 11497 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

5. Горшков-від апел. «горшок»

Налічує 1723 носіїв.
За поширенням займає 2705 місце.
Найчастіше - у Таврії

6. Кампій- 1. Kampo-палиця з гаком. 2. Менш імовірно, що п-ще має прямий стосунок до пол. діал. апел. kampa-«кий»

Налічує 22 носіїв.

За поширенням займає 134945 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

7. Капелюшина-від апел. «капелюх»

Налічує 8 носіїв.

За поширенням займає 241406 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

8. Кизюр-у п-щі Кизюр проглядається атрибутивний суф.+юр, як і п-щах на зразок Гапюр, Савчур. «кучері, локони»

Налічує 41 носіїв.

За поширенням займає 88618 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

9. Кінч- 1. Пов’язано з «кінцем», «край». 2. Більш правдоподібно, що п-щевий вар. кінч розвинувся на грунті імені Кіндрат так само, як і п-щевий вар. 3. Від угор. апел. kincs- «скарб».

Налічує 135 носіїв.

За поширенням займає 34120 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

10. Ключкін- від апел. ключка- «гачок, зачіпка, бант»

Налічує 47 носіїв.

За поширенням займає 80002 місце.

Найчастіше - на Донщині

11. Кляп-від укр. апел. кляп-«чіп, затичка»

Налічує 525 носіїв.

За поширенням займає 9466 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

12. Косяченко-від косяк у якомусь із його значень немає підстав, оскільки апел. косяк є відносно новою лексемою в Карпатах.

Налічує 1003 носіїв.

За поширенням займає 4936 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

13. Кошан-від антр. Коша. Від лексеми кошик.

Налічує 233 носіїв.

За поширенням займає 20819 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

14. Крайник- 1. Від арх. сусп.-екон. терміна крайник. Від чол. імені Крайен

Налічує 1449 носіїв.

За поширенням займає 3293 місце.

Найчастіше - на Галичині

15. Култан- Імовірно, п-ще пол. пох. «честь», «палка любов»+ суф.-ан

Налічує 14 носіїв.

За поширенням займає 175726 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

16. Лізак- укр. назва хвороби лизак, слц. lizak-«незагусле повидло», бойк. апел. лизо- «лезо ножа»

Налічує 175 носіїв.

За поширенням займає 27267 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

17. Лошкар- від Ложкар. Від антр. кух. прил. ложка

Налічує 6 носіїв.

За поширенням займає 279420 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

18. Мезив- від угор. апел. mezű- «поле», «рілля», «лука»

Налічує 3 носіїв.

За поширенням займає 393736 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

19. Мирна-від антр. «мир»

Налічує 1133 носіїв.

За поширенням займає 4333 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

20. Новак- від нової людини в якомусь колективі, у якійсь справі.

Налічує 11756 носіїв.

За поширенням займає 225 місце.

Найчастіше - на Волині

21. Плега- від місц. укр. мадяриму плига, плега- «накладний жестяний замок на дверях будівлі»

Налічує 31 носіїв.

За поширенням займає 106112 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

22. Побук- від місц. апел. побук- «бічна прибудова до клуні»

Налічує 5 носіїв.

За поширенням займає 328370 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

23. Повгар-від заст. місц. діал. повгарь- «пацан», «репух».

Налічує 9 носіїв.

За поширенням займає 225523 місце.

Найчастіше - на Причорномор'ї

24. Подоляк- від апел. подоляк- «той, що живе по долині»

Налічує 2244 носіїв.

За поширенням займає 1974 місце.

Найчастіше - на Поділлі

25. Полянська- Св,Пр,Мк. Від ойк. Поляна+ -ський

Налічує 3895 носіїв.

За поширенням займає 1002 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

26. Понцир- від давнього германізму панцер- «броня»

Налічує 51 носіїв.

За поширенням займає 75719 місце.

Найчастіше - на Донщині

27. Пригара- від апел. пригара- «пригорілі частинки їжі»

Налічує 701 носіїв.

За поширенням займає 7099 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

28. Приступлюк- від бойк. апел. пристай- «приймак»

Налічує 99 носіїв.

За поширенням займає 44728 місце.

Найчастіше - на Волині

29. Присяжнюк- від давньоукр. юридичного терміна присняжникь- «приведений до присяги свідків»

Налічує 8301 носіїв.
За поширенням займає 359 місце.
Найчастіше - на Волині

30. Рабар- від давнього слов'янізму раб- «раб», «невільник»

Налічує 1 носіїв.
За поширенням займає 600602 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

31. Ратушняк- від ратуша – приміщення органу міського самоврядування.

Налічує 2409 носіїв.
За поширенням займає 1828 місце.
Найчастіше - на Поділлі

32. Рац- Вн, Уж. воно походить від етн. ráс- расціан.

Налічує 943 носіїв.
За поширенням займає 5247 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

33. Ревак- укр. утворення з суф. –ак від антр. Рева або від апел. рева- «плакса, рюмса»

Налічує 169 носіїв.
За поширенням займає 28038 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

33. Свистак- правдоподібно, від апел. свистак- «свистун»

Налічує 698 носіїв.

За поширенням займає 7132 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

34. Свобода-від «свобода»

Налічує 285 носіїв.

За поширенням займає 17185 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

35. Сірмак- від апел. сьрма- «срібні або золоті нитки»

Налічує 1 носіїв.

За поширенням займає 659919 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

36. Субота- від давнього імені, співвідносного з діал. апел. стус-«удар, поштовх»

Налічує 2281 носіїв.

За поширенням займає 1946 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

37. Суслов- від апел. сусло- «відпересований сік винограду»

Налічує 1704 носіїв.

За поширенням займає 2739 місце.

Найчастіше - у Таврії

38. Сучкова- від демін. апел. сучок- «малий сук»

Налічує 980 носіїв.

За поширенням займає 5054 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

39. Табака- від діал. апел. табак- «тютюн»

Налічує 410 носіїв.

За поширенням займає 12038 місце.

Найчастіше - на Галичині

40. Тимар-від угор. арх. ос. назви timar- «кожум'яка»

Налічує 139 носіїв.

За поширенням займає 33258 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

41. Сюч- суч. укр. адаптація давнього угор. п-ща Szöcs, «кушнір»

Налічує 311 носіїв.

За поширенням займає 15782 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

Загалом, понад 65% досліджуваних прізвищ за частиномовною приналежністю належать до відіменником.

4.2. Віддієслівні антропоніми

1. Бігун-Імовірно, від укр. інф.форми дієслова «бігати»

Налічує 5002 носіїв.

За поширенням займає 717 місце.

Найчастіше - на Галичині

2. Болтунов- від укр. «балакати». Імовірно, від російського апел. «болтать». + суф. ов

Налічує 90 носіїв.

За поширенням займає 48528 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

3. Гладінець-семантика твірної основи пов'язана або зі слов. лексемами гладити, гладкий

Налічує 2 носіїв.

За поширенням займає 457518 місце.

Найчастіше - на Донщині

4. Гладіков- семантика твірної основи пов’язана або зі слов. лексемами гладити, гладкий

Налічує 7 носіїв.

За поширенням займає 265708 місце.

Найчастіше - на Слобожанщині

5. Глиба-від слова глиба- «брила, скиба,груда»

Налічує 96 носіїв.

За поширенням займає 46050 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

6. Журка-від дієсл. «журитися»

Налічує 50 носіїв.

За поширенням займає 76502 місце.

Найчастіше - на Сіверщині

7. Запара-імовірно, віддієсл. утворення від запарити

Налічує 1396 носіїв.

За поширенням займає 3447 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

8. Крикун-від «кричати»

Налічує 4575 носіїв.

За поширенням займає 823 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

9. Майдан-1. Антр. 1219 р. Mojad 2. Жін. мусульм. ім'я Maid, або чоловіче Maid 3. слц. жін. розм. ім'я. 4. Укр. діал. дієсл. майдати «махати хвостом»

Налічує 1137 носіїв.
За поширенням займає 4320 місце.
Найчастіше - на Волині

10. Майданевич-1. Антр. 1219 р. Mojad 2. Жін. мусульм. ім'я Maid, або чоловіче Maid 3. слц. жін. розм. ім'я. 4. Укр. діал. дієсл. майдати «махати хвостом»+евич

Налічує 145 носіїв.
За поширенням займає 32273 місце.
Найчастіше - на Поділлі

11. Маханьков- від маханий- «розгойданий»

Налічує 197 носіїв.
За поширенням займає 24320 місце.
Найчастіше - на Сіверщині

12. Мігалко- фонет. видозміна п-ща Мигалинюк. Від дієслова «мигати»

Налічує 289 носіїв.
За поширенням займає 16954 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

13. Папп- Ужгород, Мукачів, Берегово. Виникло з метою його «аристократизації»,тобто письмового ушляхетнення роду.

Налічує 667 носіїв.
За поширенням займає 7470 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

14. Перепадя-від «перепадати», робити вибір

Налічує 474 носіїв.

За поширенням займає 10445 місце.

Найчастіше - на Придніпров'ї

15. Победоносцев-від рос. слововживання «победу носить»

Налічує 4 носіїв.

За поширенням займає 348994 місце.

Найчастіше - на Запорожжя

16. Скубяк-від дієсл. скубати, скубти

Налічує 16 носіїв.

За поширенням займає 162049 місце.

Найчастіше - на Галичині

17. Прихленко- від «хилитися»

Налічує 44 носіїв.

За поширенням займає 84605 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

18. Радчик- від «радити»

Налічує 110 носіїв.

За поширенням займає 40966 місце.

Найчастіше - на Волині

19. Шкіра-Мк,Рх. Правдоподібно, від місц. дієсл.шкірити- «виставляти зуби», а також «випулювати очі».

Налічує 328 носіїв.

За поширенням займає 14994 місце.

Найчастіше - на Галичині

4.3. Відприкметникові антропоніми

1. Балега- Вн, Мж. Місц.укр.утворення з суф.-ura, від тієї ж основи, що і Балега. Тюрк. baliga- «великий».

Налічує 410 носіїв.
За поширенням займає 12015 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

2. Біділяк- Уж. від «бідолаха», що з бідний ,як і п-ща 1787р.

3. Вереш- Від угор. діал. Veres- «червоний», «рудий». –від vörös.

Налічує 726 носіїв.
За поширенням займає 6833 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

4. Віг- Рокосово, Буштино, Ужгород. Vig-«веселий».

Налічує 38 носіїв.
За поширенням займає 92935 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

5. Глибко-імовірно, від «глибокий»

Налічує 44 носіїв.
За поширенням займає 83544 місце.
Найчастіше - у Таврії

6. Джанда-від місц. апел. джанда- «настирливий прохоч, рвач»

Налічує 86 носіїв.
За поширенням займає 50150 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

7. Зеленяк-п-ще могло утворитися додаванням патр. суф. –як до антр. зелений або до зелень.

Налічує 910 носіїв.
За поширенням займає 5435 місце.
Найчастіше - на Поділлі

8. Кіш- угор. п-ще Kis означає «малий».

Налічує 2472 носіїв.
За поширенням займає 1781 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

9. Легченко-від прикм. «легкий»

Налічує 24 носіїв.
За поширенням займає 125563 місце.
Найчастіше - на Поділлі

10. Ловга- від болг. імені Лога, logásü «обраний», і пол. loga- «барило, бочка»

Налічує 293 носіїв.
За поширенням займає 16716 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

11. Майор-Вн, Тч,Хс,Уж,Мк. У класичній латині- maior-вищий ступінь порівн. прикм. , отже, більший.

Налічує 1303 носіїв.
За поширенням займає 3718 місце.
Найчастіше - на Закарпатті

12. Маснюк-Тч,Уж. від антр. масний- «жирний», «соромітницький»

Налічує 367 носіїв.

За поширенням займає 13459 місце.

Найчастіше - на Поділлі

13. Морвай- угор. прикм. утворення з суф. –і від топ. Морва, що з чес. Морава , з укр. частковою редукцією цього форманта

Налічує 12 носіїв.

За поширенням займає 191038 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

14. Надь- Уг.за походженням (пор. nagy-великий, видатний)

Налічує 1733 носіїв.

За поширенням

займає 2682 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

15. Овсак-Св, Ір,Мк. Укр утв. з суф.-ак від чол. кал. імені Овсій, що з грец. – «благочестивий»

Налічує 66 носіїв.

За поширенням займає 61885 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

16. Половій- від прикм. половий- світло-рудий

Налічує 6 носіїв.

За поширенням займає 284352 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

17. Порохнавець – від давнього апел. нез’ясованої семантики порохнавець. Прикметник порохнавий- «перетлілий», «прогнилий»

Налічує 341 носіїв.

За поширенням займає 14480 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

18. Похил- давньоукр. нечленний прикм. похиль- «похилий», «похилений», «старий»

Налічує 790 носіїв.

За поширенням займає 6289 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

19. Пуга-від угор. прикм. puha- «м’який», «слабкий»

Налічує 706 носіїв.

За поширенням займає 7030 місце.

Найчастіше - на Причорномор'ї

20. Пухляк- укр. утворення з суф.-як від прикм. пухлий- «опухлий»

Налічує 37 носіїв.

За поширенням займає 94373 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

21. Рижко- від рижий- «темно-рудий»

Налічує 1362 носіїв.

За поширенням займає 3556 місце.

Найчастіше - на Запорожжі

22. Руда- бойк. в основі прикм. рудий- «іржавий»

Налічує 5837 носіїв.

За поширенням займає 589 місце.

Найчастіше - на Поділлі

23. Семак- давньослов. ім’я, яке давали дитині, котра народилась в сім’ї сьомий

Налічує 1488 носіїв.

За поширенням займає 3203 місце.

Найчастіше - на Сіверщині

24. Сушкевич- від давньослов. імені Сухь, співвідносного з прикм. сухий

Налічує 280 носіїв.

За поширенням займає 17457 місце.

Найчастіше - на Поділлі

25. Шовш-угор. п-ще Sós від sós-солений.

Налічує 135 носіїв.

За поширенням займає 34192 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

4.4. Відприслівникові антропоніми

1. Лемак- від місц. укр. етн. лемак. Лем-лише, тільки

Налічує 1573 носіїв.

За поширенням займає 3007 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

2. Нібак –за вживання незвичаного для цієї властивості спол. Ніби – «немов, наче»

Налічує 9 носіїв.

За поширенням займає 221194 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

3. Чок- імовірно, від угор. апел. csak-«тільки», «лише»

Налічує 79 носіїв.

За поширенням займає 53661 місце.

Найчастіше - на Закарпатті

ВИСНОВКИ

Вивчення історії будь-якого народу, його мови, культури, звичаїв та традицій неодмінно пов’язане із вивченням антропонімії. Правильно пояснити те чи інше прізвище, розкрити його смислове значення і походження - означає отримати важливу інформацію про минуле свого краю. Такі відомості ми можемо знайти, досліджуючи антропонім певного населеного пункту.

Комплексно дослідивши прізвища міста Берегова Закарпатської області, вдалось виявити та зафіксувати понад 1000 найменування людей на обстежуваній території. Усі вони неоднорідні та унікальні за своєю структурою, семантикою, походженням адже в них поєдналася вікова історія, мовні особливості, культура тих людей, які проживали на цій території.

Отже, про семантику прізвищевих назв та прізвищ можна говорити лише узагальнено, оскільки вона є дуже специфічною. Конкретнішими поняттями є способи та принципи номінації. Більшість досліджуваних прізвищевих назв та прізвищ утворені від повних та усічених варіантів чоловічих імен. За кількістю 286 прізвищ. Але також велику групу прізвищ становлять жіночі прізвища. Також великі групи об’єднані прізвищами, які називають професію або вид діяльності людини. Зокрема, щонайменше 90 прізвищ.

Серед досліджуваних, прізвищевих назв ми можемо виділити такі групи: прізвища утворені від чоловічих імен, від жіночих імен, від назви тварини, від назви рослини, за індивідуальними ознаками особи (характер, зовнішні ознаки або вади людей), вид професії та вид діяльності людини, прізвища які вказують на сільське приладдя, музичний інструмент, страву тощо.

У роботі було частково здійснено етимологічний та семантичний аналіз антропонім досліджуваного регіону, а також встановили продуктивність конкретних словотвірних моделей.

Серед досліджених антропонімів утворених від чоловічих імен найпоширенішими були : Андрій, Іван, Василь.

Також у роботі були вказані прізвища які з невідомих причин не були досліджені автором словника. Зокрема, Скраль, Чедрекі, Кенийз, Кучінка, Фуцур.

Отримані результати можуть застосовуватися для написання підручників і навчальних посібників із сучасної української мови, для укладання відповідних словників та атласів, для створення спецкурсів з антропонімії, у науково-дослідній роботі студентів. Зібраний та систематизований антропонімний матеріал також становитиме цінне джерело і для істориків, етнографів, географів, культурологів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антропонім // Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. — Київ : ВЦ «Академія», 2007. — Т. 1 : А — Л. — 608 с. — С. 81.
2. АНТРОПОНІМІКА // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — Київ : Наукова думка, 2003. — Т. 1 : А — В. — 688 с.
3. Актуальні питання антропоніміки. Збірник матеріалів наукових читань пам'яті Ю.К.Редька. – К., 2005. – 272 с.
4. Бучко Г. Історична та сучасна українська ономастика : [вибрані праці] / Ганна Бучко. – Чернівці : Букрек,– 455 с.
5. Вихованець І.Р. Таїна слова.- К.Рад. школа, 1990. – 284 с.
6. Глинський І. Твоє ім'я – твій друг. – К., Веселка, 1980. – 224 с.
7. Даль В. Толковый словарь живого великорусского языка: Т. 1 – 4. – М., Рус. яз., 1989.
8. ЖайворонокВ.Н. Українська етнолінгвістика : Нариси : навч. посіб. [длястуд. вищ. навч. закл.] / Віталій Жайворонок. –К.: Довіра, 2007. –262 с.
9. Калінкін В. До визначення статусу поетики оніма як наукової дисципліни / Валерій Калінкін // Проблемислов'янської ономастики : [зб. наук. праць]. – Ужгород, 1999. – С. 54–60.
10. Карпенко О. Ю. Когнітивна ономастика як напрямок пізнання власних назв : автореф. дис. ... докт. філол. наук :спец. 10.02.15 «Загальне мовознавство» / О. Ю. Карпенко. – Київ, 2006. – 33 с.
11. Карпенко Ю. Реєстр Війська Запорізького і проблеми постання українських прізвищ // Питання історичної ономастики України. – К., 1994. – С. 182-201.
12. Керста Р. Й. Українська антропонімія XVI століття. Чоловічі іменування. — К., 1984.

13. Лучик В. В. Залежність власних назв від розвитку суспільства (на матеріалі української мови) / В. В. Лучик // Nazwy własne a społeczeństwo / [red. Romana Łobodzińska]. — Łask : Ofcyna Wydawnisza LEKSEM, 2010. — T. 2. — S. 132.
14. Масенко Л.Т. Українські імена і прізвища. – К., Т-во „Знання”, 1990. – 48 с.
15. Мацько Л. Українська мова в освітньому просторі : навчальний посібник [для студентів-філологів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»]/ Любов Мацько. –К.: Вид-воНПУ імені М.П. Драгоманова, 2009. –607 с.
16. Нариси з праслов‘янської антропонімії. Ч.1 / В. П. Шульгач. – К. : Довіра, 2008. – 413 с. – (Б-ка української ономастики). – ISBN 966-507-246-1.
17. Новий тлумачний словник української мови в 4-х томах. – К., Алконіт, 1999. –928с.
18. Панцьо С. Є. Антропонімія Лемківщини. — Тернопіль, 1995.
19. Подольская Н. В. Словарь русской ономастической терми-нологии / Н. В. Подольская. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Наука, 1988. – 192 с.
20. Редько Ю.К. Довідник українських прізвищ. – К., Рад. школа, 1968. – 254 с.
21. Редько Ю. К. Сучасні українські прізвища / Ю. К. Редько. – К. : Наук. думка, 1966. – 214 с.
22. Словарь української мови : в 4 т. / упоряд. з дод. власного матеріалу Б. Грінченко. – К. : Вид-во АН УРСР, 1958.
23. Скрипник Л.Г., Дзятківська Н.П. Власні імена людей. Словник-довідник. – К., Наукова думка, 1986. – 310 с. Словарь української мови. Упорядкував з додатком власного матеріалу Борис Грінченко: В 4-х томах – К., Наук. думка, 1996.
24. Сухомлин І. Д. Українські прізвиська людей як власні родо-ві назви (лексико-семантична характеристика процесу тво-рення відіменних чоловічих прізвищ у народних говорах Середньої Наддніпрянщини) / І. Д. Сухомлин

25. Теория и методика ономастических исследований / А. В. Суперанская, В. Э. Сталтмане, Н. В. Подольская, А. Х. Султанов. – М. : Наука, 1986. – 256 с.
26. Тлумачний словник української мови. – Х., Прапор, 2002. – 982 с. Унбегаун Б.О. Русские фамилии. – М., Прогресс,1989. – 443 с.
27. Трійняк І. І. Словник українських імен / І. І. Трійняк. – К. : Довіра, 2005. – 508 с.
28. Тупиков Н. М. Словарь древнерусских личных собствен-ных имен / Н. М. Тупиков. – СПб. : Тип. И. Н. Скороходова, 1903. – 913 с.
29. Худаш М. Л. З історії української антропонімії / М. Л. Ху-даш. – К. : Наук. думка, 1977. – 236 с.
30. Чучка П. П. Антропонімія Закарпаття (Вступ та імена) : конспект лекцій / П. П. Чучка. – Ужгород : Вид-во УДУ, 1970. – 103 с.
31. Чучка П. П. Історія власних назв / П. П. Чучка // Історія укра-їнської мови. Лексика і фразеологія. – К. : Наук. думка, 1983. – С. 529–620.
32. Чучка П. П. Прізвища закарпатських українців : Історико- етимологічний словник / Павло Чучка. – Львів : Світ, 2005. – 704 + XLVIII с.
33. https://ridni.org/karta/